

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 22.3.2017
COM(2017) 142 final

2017/0063 (COD)

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

**privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât
să fie organisme mai eficace de asigurare a respectării normelor și privind garantarea
funcționării corespunzătoare a pieței interne**

(Text cu relevanță pentru SEE)

{ SWD(2017) 114 final }

{ SWD(2017) 115 final }

{ SWD(2017) 116 final }

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

Contextul general

Statele membre ale UE sunt parteneri de bază ai Comisiei Europene în ceea ce privește asigurarea respectării normelor UE în materie de concurență. Începând din 2004, Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului¹ conferă autorităților naționale de concurență (ANC) din statele membre ale UE competența de a aplica, împreună cu Comisia, normele UE în materie de concurență. Într-adevăr, ANC sunt obligate să aplice normele UE în materie de concurență în cazul acordurilor sau practicilor care sunt susceptibile de a afecta schimburile comerciale dintre statele membre. De peste un deceniu, Comisia și ANC asigură respectarea normelor UE în materie de concurență în strânsă cooperare, în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței (REC). REC a fost creată în 2004 în mod expres cu acest scop.

Asigurarea respectării normelor UE în materie de concurență de către Comisie și ANC este un element esențial pentru crearea unei piețe interne deschise, competitive și inovatoare și pentru generarea de locuri de muncă și creștere economică în sectoare importante ale economiei, în special energia, telecomunicațiile, infrastructura digitală și transporturile.

Normele UE în materie de concurență sunt una dintre caracteristicile definitorii ale pieței interne: acolo unde concurența este denaturată, piața internă nu își poate realiza pe deplin potențialul și nu poate crea condițiile necesare pentru o creștere economică durabilă. Un aspect esențial al procesului prin care piața internă devine mai profundă și mai echitabilă este asigurarea eficace a respectării normelor privind piața internă, astfel încât acestea să ofere rezultate tangibile cetățenilor. Respectarea normelor UE în materie de concurență se asigură în prezent la o scară la care Comisia nu ar fi putut ajunge vreodată acționând singură. Începând din 2004, Comisia și ANC au luat peste 1 000 de decizii de asigurare a respectării normelor, dintre care 85 % au fost luate de autoritățile naționale competente. Efectul unei acțiuni susținute de o multitudine de organisme de asigurare a respectării normelor este mult mai puternic, mai eficace și mai disuasiv pentru întreprinderile care ar fi tentate să încalce normele UE în materie de concurență. De regulă, Comisia investighează practici anticoncurențiale sau acorduri care au efecte asupra concurenței în trei sau mai multe state membre sau în cazul în care este util să se stabilească un precedent la nivel european. ANC sunt, în general, bine plasate pentru a acționa în cazul în care concurența este afectată în mod substanțial pe teritoriul unde își desfășoară activitatea. Aceste autorități dispun de cunoștințele de specialitate privind modul în care funcționează piețele în statul lor membru, ceea ce este deosebit de important atunci când se asigură respectarea normelor în materie de concurență. Acțiunile întreprinse la nivel național promovează sprijinul societății, în ansamblul său, pentru asigurarea respectării normelor în materie de concurență.

Motivele și obiectivele propunerii

Există un potențial neexploatat pentru o asigurare mai eficace a respectării normelor UE în materie de concurență de către ANC. Regulamentul (CE) nr. 1/2003 nu abordează mijloacele și instrumentele prin care autoritățile naționale de concurență aplică normele UE în materie de concurență și multe dintre acestea nu dispun de toate mijloacele și instrumentele de care au nevoie pentru a asigura în mod eficient respectarea articolelor 101 și 102 din TFUE:

¹ Regulamentul nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat (JO L 1, 2003, p.1).

1. Anumite ANC nu au garanții reale că pot aplica normele UE în materie de concurență în mod independent, fără a primi instrucțiuni de la entități publice sau private. O serie de autorități se confruntă cu probleme legate de insuficiența resurselor umane și financiare. Acest lucru poate avea un impact asupra capacității lor de a asigura în mod eficace respectarea normelor. De exemplu, anumite ANC nu sunt în măsură să efectueze inspecții simultane asupra tuturor membrilor unui cartel prezumat, membrii neanchetați beneficiind prin urmare de un timp prețios pentru a distruge probe și a scăpa de cercetări. Alte autorități nu dispun de instrumente IT adecvate de investigare pentru a găsi dovezi ale încălcărilor.

2. Multe ANC nu dispun de instrumentele de care au nevoie pentru a detecta și a combate în mod eficient încălcările dreptului concurenței. Anumite ANC nu dispun de competențe esențiale de investigare, cum ar fi colectarea de probe stocate pe telefoanele mobile, laptopuri, tablete etc., ceea ce reprezintă un dezavantaj major în era digitală. Competențele de investigare ale acestora sunt adesea lipsite de forță, nefiind dublate de sancțiuni eficace atunci când societățile refuză să se supună acestora.

3. Nu toate ANC pot aplica amenzi eficace. În unele state membre, competența ANC de a aplica amenzi eficace pentru încălcarea legislației UE privind concurența este afectată de prevederile legislative naționale, de exemplu, în unele state membre, societățile se pot restructura pentru a evita plata amenzilor. În unele state membre nu se aplică deloc sau doar în mod limitat amenzi pentru încălcarea articolelor 101 și 102 din TFUE. Nivelul amenzilor aplicate variază foarte mult: pentru aceeași încălcare, sancțiunea aplicată într-un stat membru poate fi mult mai mare față de cea aplicată în alt stat membru, fără ca diferența să fie justificată de circumstanțe obiective.

4. Programele de clemență sunt un instrument esențial pentru identificarea cartelurilor, întrucât încurajează societățile să furnizeze informații utile referitoare la cartelurile la care au participat, în schimbul unei imunități totale sau parțiale la amenzi. Societățile care ar dori să se prevaleze de normele privind clemența au nevoie de un grad suficient de securitate juridică pentru a fi încurajate să coopereze cu autoritățile, cu precădere atunci când trebuie să facă acest demers în diferite state membre deoarece cartetul afectează mai multe jurisdicții. Cu toate acestea, divergențele dintre programele de clemență din Europa descurajează societățile să recunoască faptele și să furnizeze dovezi ale acestor practici anticoncurențiale.

5. Lacunele și limitările care afectează instrumentele și garanțiile ANC subminează și sistemul paralel de competențe pentru asigurarea respectării articolelor 101 și 102 din TFUE, care se bazează pe o cooperare strânsă în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței. Acest sistem depinde de capacitatea autorităților de a se baza unele pe altele pentru a desfășura acțiuni de stabilire a faptelor în numele celeilalte, iar sistemul nu funcționează bine atunci când există încă ANC care nu dispun de instrumente adecvate în acest sens. Există și alte lacune privind capacitatea ANC de a furniza asistență reciprocă ceea ce subminează, de asemenea, sistemul european de asigurare a respectării normelor privind concurența, conceput să funcționeze ca un întreg coerent. De exemplu, autoritățile administrative nu pot solicita executarea transfrontalieră a amenzilor pe care le-au impus dacă societatea care a săvârșit încălcarea nu are o prezență legală pe teritoriul lor. În era digitală, multe societăți vând pe internet în numeroase țări, dar au, eventual, o singură prezență legală, de exemplu într-un singur stat membru. În prezent, aceste societăți profită de o situație care le permite să nu plătească amenzi.

Din cauza acestor lacune și limitări care afectează instrumentele și garanțiile ANC, rezultatele procedurilor inițiate împotriva companiilor implicate în practici anticoncurențiale pot varia foarte mult, în funcție de statul membru în care acestea își desfășoară activitatea: nicio sancțiune în temeiul articolelor 101 sau 102 din TFUE sau sancțiuni inefficiente deoarece, de exemplu, nu pot fi colectate probe privind practicile anticoncurențiale sau întreprinderile pot evita antrenarea răspunderii în materie de amenzi. Asigurarea inegală a respectării normelor UE în acest domeniu denaturează concurența pe piața internă și subminează sistemul de asigurare descentralizată a respectării normelor instituit prin Regulamentul (CE) nr. 1/2003.

Prin urmare, este necesară o propunere legislativă care să le confere ANC mijloacele de a fi organisme mai eficace de asigurare a respectării normelor UE în materie de concurență, asigurându-se faptul că acestea dispun de garanțiile de independență, de resursele și de competențele necesare în materie de asigurare a respectării normelor și de impunere de amenzi. Înlăturarea obstacolelor de la nivel național care împiedică ANC să asigure în mod eficace respectarea normelor va contribui la eliminarea denaturărilor concurenței pe piața internă și a situațiilor în care consumatorii și întreprinderile, inclusiv IMM-urile, sunt dezavantajate de astfel de măsuri și suferă prejudicii de pe urma acestora. În plus, faptul că autoritățile naționale competente își vor putea oferi efectiv asistență reciprocă va asigura condiții de concurență mai echitabile și o cooperare strânsă în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței.

Propunerea face parte din Programul de lucru al Comisiei pentru 2017² și se bazează pe experiența acumulată din 2004 în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței în ceea ce privește asigurarea respectării normelor.

Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică

Propunerea va completa Regulamentul (CE) nr. 1/2003, întrucât faptul de a conferi ANC mijloace care să le permită să fie organisme eficace de asigurare a respectării normelor va realiza potențialul deplin al sistemului descentralizat de asigurare a respectării normelor instituit prin acest instrument. În special, se va concretiza cerința de la articolul 35 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 ca statele membre să desemneze ANC astfel încât dispozițiile regulamentului menționat să fie efectiv respectate. Asigurarea faptului că ANC au competențe efective de luare a deciziilor și de impunere de amenzi va însemna că cerințele de la articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 (care conferă ANC dreptul de a adopta decizii și de a impune amenzi atunci când aplică articolele 101 și 102 din TFUE) sunt pe deplin respectate și detaliate. Prin faptul că ANC vor avea competențe efective de stabilire a faptelor se va respecta pe deplin obligația prevăzută la articolul 22 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 care prevede că ANC sunt în măsură să efectueze astfel de măsuri în numele celorlalți membri ai REC. În comunicarea sa din 2016 „Legislația UE: o mai bună aplicare pentru obținerea unor rezultate mai bune”³, Comisia subliniază importanța de a avea un sistem puternic, eficient și eficace de asigurare a respectării legii pentru a se asigura că statele membre transpun, aplică și asigură pe deplin respectarea legislației UE. Aceasta insistă, de asemenea, asupra faptului că asigurarea respectării legislației UE reprezintă în continuare o provocare și solicită o atenție sporită acordată punerii în aplicare, în slujba interesului general.

² COM(2016) 710 final.

³ Comunicarea Comisiei „Legislația UE: o mai bună aplicare pentru obținerea unor rezultate mai bune”, C(2016)8600, (OJ C 18, 19.1.2017, p. 10).

Coerența cu alte politici ale Uniunii

Propunerea este pe deplin consecventă și compatibilă cu politicile în vigoare ale UE din alte domenii, în special cu cele care conferă ANC sau REC un rol consultativ specific în materie de cooperare, monitorizare, raportare sau luare a deciziilor⁴.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

Temei juridic

Prezenta propunere se bazează pe articolele 103 și 114 din TFUE, întrucât urmărește mai multe obiective care sunt legate în mod indisolubil, și anume: (1) să pună în aplicare principiile prevăzute la articolele 101 și 102 din TFUE, conferind ANC mijloace care să le permită să fie organisme mai eficace de asigurare a respectării normelor; (2) să se asigure că, pe piața internă, concurența nu este denaturată și consumatorii și întreprinderile nu sunt dezavantajate de legislația și măsurile naționale care împiedică ANC să fie organisme eficace de asigurare a respectării normelor; (3) să asigure faptul că în dreptul național al concurenței există aceleași garanții și instrumente în materie de concurență atunci când acesta este aplicat în paralel cu articolele 101 și 102 din TFUE, pentru a se asigura securitate juridică și condiții echitabile și (4) să prevadă norme eficace privind asistența reciprocă pentru a garanta buna funcționare a pieței interne și un sistem de cooperare strânsă în cadrul REC.

Garantarea faptului că ANC dispun de mijloacele și instrumentele corespunzătoare pentru a fi organisme mai eficace de asigurare a respectării articolelor 101 și 102 din TFUE intră sub incidența articolului 103 alineatul (1) din TFUE, întrucât asigură eficacitatea deplină a normelor în materie de concurență. Articolul 103 alineatul (1) conferă Consiliului competența de a adopta regulamentele sau directivele „utile în vederea aplicării principiilor prevăzute la articolele 101 și 102”. Aceste măsuri pot fi adoptate în special în temeiul articolului 103 alineatul (2) litera (e) din TFUE astfel încât „să definească raporturile între legislațiile interne, pe de o parte, și dispozițiile prezentei secțiuni, precum și cele adoptate în temeiul prezentului articol, pe de altă parte” și în temeiul articolului 103 alineatul (2) litera (a) astfel încât „să asigure respectarea interdicțiilor prevăzute la articolul 101 alineatul (1) și la articolul 102 prin instituirea de amenzi și penalități cu titlu cominatoriu”.

Acest temei juridic nu este însă suficient în sine, întrucât atât scopul, cât și conținutul propunerii de directivă depășesc sfera acestuia. Propunerea de directivă are un obiectiv independent, și anume consolidarea funcționării pieței interne prin: (1) abordarea normelor

⁴ Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (JO L 108, 2002, p. 33); Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE (JO L 211, 2009, p. 55), Regulamentul (CE) nr. 1211/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2009 de instituire a Organismului autorităților europene de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice (OAREC) și a Oficiului (JO L 337, 2009, p. 1), Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie (JO L 326, 2011, p. 1), Directiva 2012/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind instituirea spațiului feroviar unic european (JO L 343, 2012, p. 32), Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului (JO L 347, 2013, p. 671), Regulamentul (UE) nr. 537/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind cerințe specifice referitoare la auditul statutar al entităților de interes public și de abrogare a Deciziei 2005/909/CE a Comisiei (JO L 158, 2014, p. 77).

naționale care împiedică ANC să fie organisme mai eficace de asigurare a respectării normelor, creând astfel o protecție egală a întreprinderilor și a consumatorilor în Europa; (2) asigurarea faptului că în dreptul național al concurenței există aceleași garanții și instrumente în materie de concurență atunci când acesta este aplicat în paralel cu articolele 101 și 102 din TFUE, pentru a se asigura securitate juridică și condiții de concurență echitabile; și (3) prevederea unor norme eficace privind asistența reciprocă pentru a garanta buna funcționare a pieței interne și un sistem de cooperare strânsă în cadrul REC.

În unele state membre, ANC nu se pot întemeia pe legislația internă pentru a impune amenzi eficace în cazul unor încălcări ale normelor UE în materie de concurență. Societățile care încalcă aceste norme în statele membre unde ANC nu au competența să impună amenzi eficace sunt, prin urmare, protejate de sancțiuni și nu sunt motivate să respecte normele UE în materie de concurență. Acest lucru agravează denaturarea pieței în întreaga Europă și afectează buna funcționare a pieței interne. În plus, diferențele în ceea ce privește principiile de bază ale programelor de clemență de la un stat membru la altul generează diferențe de tratament față de societăți, în funcție de autoritatea competentă. Doar printr-o acțiune la nivelul UE se poate garanta că există principii de bază comune pentru programele de clemență, oferindu-se astfel condiții de concurență mai echitabile pentru întreprinderi.

În mod similar, limitările și lacunele din legislațiile naționale pot reprezenta bariere în calea strângerii eficace de probe de către ANC. Măsurile de subminare a independenței ANC sau de limitare a resurselor lor nu pot fi luate decât de statele membre. De exemplu, restricțiile privind independența pot fi motivate de dorința de a exercita un control sporit asupra procesului prin care autoritatea vizată ia decizii. Dacă un guvern poate exercita influență sau presiune asupra unei ANC, atunci se poate ajunge la situații în care considerațiile politice prevalează asupra unei asigurări robuste a respectării normelor din domeniul concurenței, bazate pe argumente juridice și economice, în detrimentul societăților care își desfășoară activitatea pe piața internă.

Din cauza acestor lacune și limitări care afectează instrumentele și garanțiile ANC, este posibil ca societățile care derulează practici anticoncurențiale să nu primească nicio sancțiune în temeiul articolelor 101 sau 102 din TFUE sau să facă obiectul unor sancțiuni ineficiente deoarece, de exemplu, nu pot fi colectate probe privind practicile anticoncurențiale sau întreprinderile pot evita antrenarea răspunderii în materie de amenzi. Societățile nu pot concura pe baza meritelor în cazul în care există paradisuri pentru practici anticoncurențiale. Prin urmare, acestea sunt descurajate să intre pe astfel de piețe și să își exercite dreptul de stabilire și de a furniza bunuri și servicii. Consumatorii din statele membre unde există o asigurare mai puțin strictă a respectării normelor nu profită de avantajele unei concurențe eficace, în care se asigură sancționarea practicilor anticoncurențiale care mențin prețurile la bunuri și servicii în mod artificial la un nivel ridicat. Prin urmare, asigurarea inegală a respectării articolelor 101 și 102 din TFUE în întreaga Europă denaturează concurența pe piața internă și dăunează bunei funcționări a acesteia.

O altă modalitate prin care propunerea de directivă abordează armonizarea legislațiilor naționale este legată de domeniul său de aplicare, care include aplicarea normelor naționale în materie de concurență. În practică, în investigarea aceluiași caz, majoritatea ANC aplică prevederile din dreptul național al concurenței în paralel cu dispozițiile articolelor 101 și 102 din TFUE. Directiva propusă va avea în mod inevitabil un impact asupra prevederilor din dreptul național al concurenței care sunt aplicate în paralel de către ANC. În plus, în cazul în care o ANC adoptă măsuri de investigare într-un stadiu incipient al unui caz, este adesea dificil să se stabilească dacă acest lucru are un efect asupra schimburilor comerciale care

declanșează aplicarea legislației UE privind concurența. Prin urmare, ANC trebuie să presupună că ambele prevederi se pot aplica. Acest lucru înseamnă că, atunci când ANC își exercită competențele prevăzute de propunere pentru a colecta probe digitale, acestea au în vedere aplicarea potențială atât a legislației UE, cât și a legislației naționale. Prin urmare, este dificil, dacă nu chiar imposibil, să se disocieze aplicarea în paralel a legislației naționale de cea a articolelor 101 și 102 din TFUE. Dacă nu ar exista aceleași garanții și instrumente în dreptul național al concurenței, atunci când acesta ar fi aplicat în paralel cu articolele 101 și 102 din TFUE, s-ar genera incertitudine juridică și ar exista riscul afectării condițiilor de concurență echitabile. Mai mult, pentru ca protecția materialelor privind clementa și încheierea de tranzacții să fie semnificativă, aceste garanții și instrumente trebuie să se aplice nu numai în timpul procedurilor desfășurate în fața ANC pentru aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE, ci și atunci când se aplică doar prevederile echivalente din legislația națională.

Lacunele și limitările privind capacitatea ANC de a furniza asistență reciprocă subminează, de asemenea, sistemul european de asigurare a respectării normelor în materie de concurență, conceput să funcționeze ca un întreg coerent. De exemplu, majoritatea ANC nu pot notifica măsuri-cheie de asigurare a respectării normelor sau nu pot solicita executarea transfrontalieră a amenzilor pe care le-au impus dacă societatea care a săvârșit încălcarea nu are o prezență legală pe teritoriul lor. În prezent, aceste societăți profită de o situație care le permite să nu plătească amenzi. Asigurarea inefficientă a respectării normelor, care este generată de acest context, denaturează concurența pentru întreprinderile care respectă legea și subminează încrederea consumatorilor în piața internă, în special în mediul digital. Abordarea acestor divergențe prin crearea unui sistem de notificare transnațională a obiecțiunilor preliminare privind presupuse încălcări ale articolelor 101 și 102 din TFUE și a deciziilor care aplică aceste articole, precum și executarea transfrontalieră a amenzilor administrative impuse de autoritățile naționale de concurență reprezintă un aspect esențial pentru a garanta condiții de concurență echitabile în Europa și pentru a preveni denaturarea concurenței. În mod similar, pentru a se asigura funcționarea fără probleme a sistemului de competențe paralele în cadrul Rețelei Europene a Concurenței, termenele naționale de prescripție ar trebui să se suspende pe durata procedurii derulate în fața autorităților naționale competente dintr-un alt stat membru sau a Comisiei.

Apropierea legislațiilor naționale având în vedere aceste obiective specifice, care sunt reflectate în întregime în textul directivei propuse, depășește punerea în aplicare a articolelor 101 și 102 din TFUE și se referă mai degrabă la buna funcționare a pieței interne.

În concluzie, propunerea de directivă, în ceea ce privește atât finalitatea, cât și conținutul său, urmărește două obiective de politică: aplicarea eficace a politicii UE în domeniul concurenței și funcționarea corespunzătoare a pieței interne. Aceste elemente sunt strâns corelate: garantarea faptului că ANC au mijloacele necesare pentru a fi organisme eficace de asigurare a respectării normelor înseamnă, în mod necesar, includerea unor prevederi prin care să se îndepărteze obstacolele din legislațiile naționale care duc la asigurarea inegală a respectării normelor, denaturând concurența în cadrul pieței interne. Consumatorii și întreprinderile nu vor fi dezavantajați de legislația și măsurile naționale care împiedică autoritățile naționale de concurență să fie organisme eficace de asigurare a respectării normelor. Aceleași garanții și instrumente de care beneficiază ANC trebuie să fie valabile și în cazul aplicării prevederilor din dreptul național al concurenței atunci când acestea sunt aplicate în paralel cu articolele 101 și 102 din TFUE, deoarece este necesar să se asigure securitate juridică și condiții de concurență echitabile. În cele din urmă, instituirea unor mecanisme transfrontaliere de asistență reciprocă este necesară pentru a se asigura condiții de concurență mai echitabile și a se menține sistemul de competențe paralele în cadrul REC. Aceste obiective interdependente,

deși distincte, nu pot fi urmărite separat, prin adoptarea a două instrumente diferite. De exemplu, nu este fezabilă divizarea propunerii de directivă într-un prim instrument, bazat pe articolul 103 din TFUE, care să confere ANC mijloacele și instrumentele necesare pentru a aplica articolele 101 și 102 din TFUE, și un al doilea instrument, bazat pe articolul 114 din TFUE, care să impună statelor membre să prevadă aceleași norme de aplicare a dreptului național al concurenței atunci când acesta este aplicat în paralel cu normele UE în materie de concurență. Din aceste motive, propunerea se întemeiază și pe articolul 114 din TFUE.

Subsidiaritate

Regulamentul (CE) nr. 1/2003 a instituit un sistem descentralizat de asigurare a respectării normelor privind concurența, însă întregul potențial al acestui sistem nu a fost încă pe deplin realizat. Propunerea de directivă ar urma să garanteze faptul că asigurarea respectării normelor privind concurența are rezultate efective la nivel național, oferind ANC garanțiile și instrumentele de care au nevoie pentru a fi organisme eficiente de asigurare a respectării normelor.

ANC aplică norme cu o dimensiune transfrontalieră

UE ar trebui să ia măsuri pentru a găsi soluții la problemele identificate, deoarece ANC aplică norme ale UE cu o dimensiune transfrontalieră. Măsurile de asigurare a respectării normelor luate de o ANC dintr-un stat membru pot avea un impact asupra concurenței, întreprinderilor și consumatorilor din alte state membre, de exemplu, un cartel la nivel național exclude de regulă concurenții din alte state membre. În cazul în care ANC nu dispune de mijloacele și instrumentele necesare pentru a asigura respectarea normelor (de exemplu, nu dispune de resurse), acest lucru poate avea consecințe negative directe asupra consumatorilor și întreprinderilor nu numai din statul membru al acelei ANC, ci și din alte state membre, precum și asupra capacității ANC de a coopera pe întreg teritoriul Europei. Statul membru Y nu poate remedia lipsa de mijloace și instrumente ale unei ANC din statul membru X și, prin urmare, numai o acțiune la nivelul UE poate remedia această problemă.

Asigurarea unui proces eficient de cooperare transfrontalieră

Doar o acțiune la nivelul UE poate asigura funcționarea satisfăcătoare a sistemului de cooperare instituit de Regulamentul (CE) nr. 1/2003. Unul dintre principalele elemente ale Regulamentului (CE) nr. 1/2003 este că acesta prevede mecanisme de cooperare care permit ANC să investigheze presupusele încălcări dincolo de frontierele statului membru în care își au sediul. O ANC poate solicita unei autorități omoloage din alt stat membru să ia măsuri de investigație în numele său pentru a colecta probe care se află într-o altă jurisdicție. Astfel cum s-a menționat anterior, acest mecanism nu funcționează bine dacă nu toate ANC au competențe efective de a efectua inspecții sau de a solicita informații. Este dificil să se soluționeze această problemă la nivel național. De exemplu, în cazul în care ANC din statul membru A îi sunt necesare probe de la societăți situate pe teritoriul ANC din statul membru B, însă aceasta din urmă nu are competențe efective de a colecta aceste probe, ANC din statul membru A nu poate face nimic în acest sens.

Interconexiunea dintre programele de clemență ale autorităților de concurență în Europei

Programele de clemență sunt interconectate deoarece societățile depun în mod regulat cereri în mai multe jurisdicții din UE și au nevoie de garanții privind securitatea juridică transfrontalieră. Experiența din ultimii zece ani a arătat că statele membre, acționând în mod

individual, nu pot atinge un nivel satisfăcător de securitate juridică transfrontalieră. Diferențele care există între programele de clemență generează încă soluționări diferite ale cererilor depuse de solicitanții de clemență în ceea ce privește imunitatea la amenzi sau reducerea amenzilor. Societățile care ar dori să raporteze practici anticoncurențiale în mai multe jurisdicții în schimbul unui tratament mai blând, nu au siguranța că vor beneficia de acest tratament sau în ce măsură vor beneficia de acesta. Acțiunea la nivelul UE este necesară pentru a garanta un sistem de clemență care să fie disponibil și aplicat în mod similar în toate statele membre.

Legislațiile naționale pot împiedica ANC să fie organisme mai eficace de asigurare a respectării normelor

Astfel cum s-a explicat anterior în secțiunea privind temeiul juridic, legislațiile naționale pot împiedica ANC să dispună de un grad suficient de independență și de instrumente eficace pentru a detecta încălcările și a impune amenzi eficace societăților pentru încălcarea normelor UE în materie de concurență. Pentru a aborda această chestiune, este necesar să fie luate măsuri la nivelul UE.

Experiența arată că este improbabil ca, în absența unor norme la nivelul UE, ANC să beneficieze de toate instrumentele necesare

Cu toate că au fost utilizate pe scară largă acțiuni cu caracter neobligatoriu pentru a încuraja luarea de măsuri voluntare la nivel național, anumite ANC nu dispun încă de garanțiile și instrumentele necesare pentru a fi organisme eficace de asigurare a respectării normelor. După mai mult de un deceniu, este improbabil să se mai producă modificările necesare pentru ca sistemul de asigurare descentralizată a respectării normelor instituit prin Regulamentul (CE) nr. 1/2003 să funcționeze mai bine și să permită ANC să fie organisme mai eficace de asigurare a respectării normelor. Acest lucru înseamnă că multe ANC vor continua să nu dispună de anumite instrumente esențiale de detectare și de sancționare a încălcărilor sau să nu beneficieze de resurse suficiente, în detrimentul funcționării corespunzătoare a sistemului descentralizat instituit prin Regulamentul (CE) nr. 1/2003.

În concluzie, cadrele naționale de concurență existente nu vor determina, ca atare, condițiile ca autoritățile naționale de concurență să asigure într-un mod mai eficace respectarea normelor UE în materie de concurență pe întreg teritoriul UE. În plus, Comisia nu poate asigura respectarea unor cerințe la nivelul UE privind instrumentele de investigare și de sancționare, resursele și structura instituțională a ANC atunci când acestea asigură respectarea normelor UE în materie de concurență, atât timp cât aceste cerințe nu există. În consecință, doar o inițiativă la nivelul UE poate permite ANC să fie organisme mai eficace de asigurare a respectării normelor prin asigurarea faptului că acestea dispun de mijloace și de instrumente mai eficace de aplicare a normelor UE în materie de concurență.

Proportionalitate

Pentru cele mai multe aspecte, propunerea va stabili standarde minime care să permită ANC să asigure respectarea eficace a normelor UE în materie de concurență. Acest lucru asigură un echilibru adecvat între îndeplinirea obiectivelor generale și specifice ale propunerii, neinterferând în mod nejustificat în tradițiile naționale. Statele membre vor putea în continuare să stabilească standarde mai ridicate și să își adapteze normele la specificitățile naționale. De exemplu, statele membre vor fi în continuare libere să instituie autorități naționale de concurență, să le organizeze și să le finanțeze după cum consideră de cuviință, cu condiția ca eficacitatea acestora să fie asigurată. În plus, propunerea de directivă garantează,

de asemenea, respectarea pe deplin a opțiunii statelor membre care au decis să aplice un model judiciar de asigurare a respectării normelor privind concurența este pe deplin respectată.

Sunt necesare norme mai detaliate doar în ceea ce privește condițiile de aplicare a politicii de clemență pentru carteli secrete, astfel încât să se aducă o valoare adăugată din punctul de vedere al asigurării respectării normelor în materie de concurență. Societățile vor denunța cartelurile secrete în care au participat doar dacă au un nivel suficient de securitate juridică în privința faptului că vor beneficia de o imunitate la amenzi. Diferențele marcante dintre programele de clemență aplicabile în statele membre duc la insecuritate juridică pentru potențialii solicitanți de clemență, ceea ce ar putea slăbi motivația acestora să depună o cerere de clemență. Dacă statele membre ar putea lua sau aplica măsuri de clemență mai restrictive sau mai puțin restrictive în domeniul care intră sub incidența prezentei directive, acest lucru ar fi nu numai în contradicție cu obiectivul de a menține stimulentele pentru potențialii solicitanți astfel încât asigurarea respectării normelor în materie de concurență în Uniune să fie cât mai eficace posibil, dar ar și risca să pericliteze condițiile de concurență echitabile pentru întreprinderile care își desfășoară activitatea pe piața internă.

Abordarea utilizată în propunere oferă ANC un maximum de eficacitate, cu un minimum de interferență în privința specificităților naționale prin faptul că situațiile în care normele sunt mai detaliate sunt limitate la strictul necesar pentru a stimula o asigurare eficace a respectării normelor.

O astfel de abordare calibrată nu constituie o abatere radicală de la cerința generală a dreptului Uniunii ca statele membre să prevadă proceduri și sancțiuni eficace pentru asigurarea respectării normelor UE, ci o rezultantă logică a acestei cerințe. În conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, dreptul național trebuie să asigure deplina eficacitate a legislației UE în domeniul concurenței⁵. Curtea a statuat, de asemenea, că prevederea de norme procedurale naționale detaliate pentru funcționarea ANC nu trebuie să pună în pericol atingerea obiectivului Regulamentului (CE) nr. 1/2003, și anume asigurarea faptului că articolele 101 și 102 din TFUE sunt aplicate în mod eficace de către aceste autorități⁶.

Alegerea instrumentului

Obiectivul propunerii de directivă este de a spori eficacitatea ANC, fără să impună însă un model universal, ci ținând seama de tradițiile juridice ale statelor membre și de particularitățile lor instituționale. În consecință, o directivă este cea mai bună modalitate de a garanta că ANC dispun de garanțiile de care au nevoie pentru a fi organisme mai eficace de asigurare a respectării normelor, fără a interfera cu specificitățile și tradițiile naționale. Spre deosebire de situația în care s-ar fi optat pentru un regulament, alegerea unei directive presupune că statele membre vor avea posibilitatea de a alege mijloacele cele mai adecvate pentru transpunerea măsurilor vizate. Mai mult, o directivă este un instrument flexibil pentru a se asigura că ANC dispun de garanțiile de independență, de resursele și de competențele necesare în materie de asigurare a respectării normelor și de impunere de amenzi, permițând statelor membre să adopte prevederi mai stricte dacă doresc acest lucru.

⁵ Cauza C-557/12, Kone AG/ÖBB-Infrastruktur AG, EU:C:2014:1317, punctul 32.

⁶ Cauza C-439/08, Vlaamse federatie van verenigingen van Brood-en Banketbakkers, Ijsbereiders en Chocoladebewerders (VEBIC) VZW, EU:C:2010:739, punctele 56 și 57.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

Evaluări ex post/verificări ale adecvării legislației existente

În perioada 2013-2014, Comisia a evaluat funcționarea Regulamentului (CE) nr. 1/2003 al Consiliului. Pe baza rezultatelor acestei analize, în Comunicarea Comisiei din 2014 referitoare la cei zece ani de funcționare a Regulamentului 1/2003 al Consiliului s-a constatat că ANC ar putea să fie organisme mai eficace de asigurare a respectării normelor și s-au identificat unele domenii de acțiune care să stimuleze asigurarea eficace a respectării normelor de către ANC, mai exact să garanteze că acestea: (1) dispun de resurse adecvate și sunt suficient de independente, (2) dispun de o serie de instrumente eficace; (3) pot impune amenzi eficace și (4) dispun de programe eficace de clemență⁷.

Comunicarea din 2014 se bazează pe raportul privind funcționarea Regulamentului nr. 1/2003 la cinci ani de la intrarea în vigoare, în care s-a constatat că implicarea ANC în asigurarea respectării normelor UE în materie de concurență a contribuit la consolidarea acestui proces⁸. Cu toate acestea, raportul a concluzionat că există loc de îmbunătățiri, în special pentru a se garanta că ANC dispun de competențe eficace de asigurare a respectării normelor și de instrumente eficace de aplicare a amenzilor.

Consultările cu părțile interesate

În perioada 4 noiembrie 2015-12 februarie 2016, Comisia a organizat o consultare publică sub forma unui sondaj la nivelul UE, împărțit în două părți, prima cu întrebări de ordin general, care solicita contribuții din partea părților interesate nespecializate și o a doua dedicată părților interesate cu experiență și cunoștințe mai aprofundate în domeniul concurenței.

Consultarea a urmat Comunicării Comisiei referitoare la cei zece ani de funcționare a Regulamentului 1/2003 al Consiliului, în care s-au identificat unele domenii de acțiune care să stimuleze competențele ANC de asigurare eficace a respectării normelor UE în domeniu. În consecință, în a doua parte a consultării s-au abordat patru aspecte principale: (i) resursele și independența ANC; (ii) instrumentele de asigurare a respectării normelor de care dispun acestea; (iii) competențele acestora de a aplica amenzi și (iv) programele de clemență.

S-au primit 181 de răspunsuri de la diverse părți interesate, de la persoane private, cabinete de avocatură și firme de consultanță, societăți și asociații profesionale, organizații ale consumatorilor, reprezentanți ai mediului academic, organizații neguvernamentale, grupuri de reflecție și sindicate la autorități publice, inclusiv o serie de ministere și de ANC din UE și din afara UE.

76 % din respondenți au fost de părere că ANC ar putea să facă mai mult pentru a asigura respectarea normelor UE în materie de concurență. În plus, 80 % au sprijinit ideea unei acțiuni

⁷ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European și Consiliu, Zece ani de asigurare a respectării normelor antitrust în temeiul Regulamentului nr. 1/2003: realizări și perspective, COM(2014) 453 și documentele de lucru însoțitoare ale serviciilor Comisiei: Zece ani de asigurare a respectării normelor antitrust în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1/2003 SWD(2014)230 și Consolidarea normelor în materie de concurență de către autoritățile din domeniul concurenței ale statelor membre: aspecte instituționale și procedurale, SWD(2014) 231, <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/legislation/regulations.html>.

⁸ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European și Consiliu „Raport privind funcționarea Regulamentului nr. 1/2003” COM(2009) 206 final și documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei SEC(2009) 574 final, <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/legislation/regulations.html>.

care să sporească asigurarea respectării normelor de către ANC. Pe categorii de părți interesate: 100 % din instituțiile academice, organizațiile consumatorilor, sindicatele și ANC care au participat la consultarea publică au susținut că ar trebui luate măsuri; 86 % din ONG-uri; 84 % din firmele de consultanță de specialitate/cabinetele de avocatură; 77 % din întreprinderile/IMM-urile/microîntreprinderile/lucrătorii independenți; 67 % din grupurile de reflecție și 61 % din asociațiile profesionale. 64 % din părțile interesate care au participat la consultarea publică au susținut faptul că o astfel de măsură ar trebui să fie, de preferință, o combinație între acțiuni ale UE și ale statelor membre, restul de preferințe fiind de 19 % în favoarea acțiunii la nivelul UE și doar 8 % în favoarea acțiunii la nivelul statelor membre⁹.

Pe lângă consultarea publică, la 19 aprilie 2016, Comisia pentru afaceri economice și monetare (ECON) din Parlamentul European și Comisia au organizat o dezbatere publică cu scopul de a le oferi experților și părților interesate o oportunitate suplimentară de a face schimb de opinii cu privire la consultarea publică. Această dezbatere a fost urmată de două mese rotunde pe cele patru subiecte care au făcut obiectul consultării publice. Participanții la aceste discuții, inclusiv aproximativ 150 de părți interesate din mediul academic, mediul de afaceri (întreprinderi mari și mici), servicii de consultanță, asociații profesionale, cabinete de avocatură, presă, persoane particulare și autorități publice, au fost de acord cu obiectivele inițiativei și și-au exprimat sprijinul în favoarea acestora.

În cele din urmă, au avut loc două reuniuni cu ministerele de resort pentru a obține un feedback preliminar. La 12 iunie 2015, ministerele au fost informate despre principalele probleme identificate de Comisie. O a doua reuniune cu ministerele și cu ANC a avut loc la 14 aprilie 2016, ocazie cu care s-au prezentat rezultatele consultării publice.

Propunerea de față ține seama de rezultatele consultării publice, de dezbaterea publică și de reuniunile cu ministerele de resort.

Obținerea și utilizarea expertizei

Comisia, în cooperare cu toate ANC, a colectat un volum mare de date pentru a avea o imagine detaliată a situației actuale.

Evaluarea impactului

Raportul de evaluare a impactului elaborat de Comisie acoperă toate principalele aspecte legate de prezenta propunere. Au fost examinate patru opțiuni de politică. Opțiunea preferată, care face obiectul prezentei propuneri, este o acțiune legislativă la nivelul UE care să furnizeze ANC mijloacele și instrumentele minime necesare pentru a fi organisme eficiente de asigurare a respectării normelor, completată de acțiuni cu caracter neobligatoriu și de norme detaliate, după caz.

În ceea ce privește celelalte trei opțiuni de politică analizate în raportul privind evaluarea impactului: (i) în scenariul de bază, în care nu se ia nicio acțiune la nivelul UE, este foarte improbabil să se îndeplinească obiectivele de politică, iar acesta nu ar fi în concordanță cu așteptările părților interesate; (ii) posibilitatea de a lua exclusiv măsuri cu caracter neobligatoriu nu ar oferi un temei juridic solid pentru a se asigura faptul că toate ANC dispun de mijloacele și instrumentele necesare pentru a putea fi organisme eficiente de asigurare a respectării normelor. Pe de altă parte, unele măsuri cu caracter neobligatoriu au fost în vigoare de câțiva ani, fără a se atinge obiectivul realizării pe deplin a potențialului oferit de sistemul

⁹ Restul de 8 % au răspuns: „nu știu / nu se aplică”.

descentralizat instituit prin Regulamentul (CE) nr. 1/2003; (iii) asigurarea, prin intermediul unei acțiuni legislative la nivelul UE, a faptului că ANC dispun de mijloace și instrumente detaliate și uniforme ar aduce beneficii suplimentare limitate în comparație cu opțiunea preferată și ar presupune o interferență mai mare în sistemele și tradițiile juridice naționale.

Evaluarea beneficiilor opțiunii preferate, atât din punct de vedere calitativ, cât și cantitativ (de exemplu, impactul pozitiv asupra creșterii productivității totale a factorilor - un element esențial al PIB-ului¹⁰) arată că beneficiile vor depăși cu mult costurile punerii în aplicare.

Comitetul de analiză a reglementării din cadrul Comisiei a făcut observații cu privire la proiectul de evaluare a impactului, în septembrie 2016, și, în decembrie 2016, a emis un aviz favorabil, de care s-a ținut seama în mod corespunzător¹¹. Având în vedere aceste observații, evaluarea finală a impactului furnizează toate dovezile empirice disponibile pentru a ilustra cauzele problemei, mai multe detalii cu privire la opțiunile care au fost luate în considerare și o analiză detaliată a costurilor și a beneficiilor opțiunii preferate, care ilustrează modul în care beneficiile propunerii actuale ar depăși cu mult costurile aferente. În plus, versiunea definitivă a evaluării impactului oferă mai multe detalii privind limitările și incertitudinile legate de estimările cantitative, prezintă mai clar opiniile părților interesate în cadrul consultărilor publice și demonstrează mai bine compatibilitatea opțiunilor avute în vedere în raport cu principiile subsidiarității și proporționalității.

Cine va fi afectat și în ce mod

Faptul de a conferi ANC mijloace care să le permită să fie organisme mai eficace de asigurare a respectării normelor va aduce beneficii tuturor consumatorilor și întreprinderilor, mari și mici, inclusiv IMM-urilor, prin stimularea asigurării unei respectări efective a concurenței și prin crearea unor condiții de concurență mai echitabile. Prin urmare, nu este nevoie să se prevadă o sferă de aplicare diferențiată, de exemplu, să se includă excepții sau un regim mai puțin strict în ceea ce privește măsurile pentru IMM-uri.

ANC

ANC vor fi principalii beneficiari ai inițiativei și, împreună cu întreprinderile, cele mai afectate în mod direct. După ce va fi pusă în aplicare, propunerea va oferi tuturor ANC mijloace și instrumente eficace pentru a găsi dovezi ale încălcărilor, a amenda întreprinderile care încalcă legea, a acționa independent atunci când asigură respectarea normelor UE în materie de concurență și a dispune de resursele necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor lor, precum și de programe de clemență mai eficace. Acest lucru le va permite ANC să ia măsuri eficace de asigurare a respectării normelor și să coopereze mai bine cu alte autorități din domeniul concurenței din UE, ceea ce va conduce la o concurență mai mare pe piețe. În special, se va asigura faptul că sistemul transfrontalier de colectare și de schimb de informații introdus prin Regulamentul nr. (CE) 1/2003 funcționează în mod eficace. Acest lucru ar putea genera costuri suplimentare pentru unele autorități publice, dacă, de exemplu, va fi nevoie de noi instrumente IT, dar se așteaptă ca aceste costuri să fie neglijabile. Nu toate ANC vor fi

¹⁰ A se vedea secțiunea 6.3 din Raportul privind evaluarea impactului, disponibil la: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>.

¹¹ A se vedea avizele din 28 septembrie 2016 și 9 decembrie 2016, disponibile la adresa: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>. A se vedea, de asemenea, anexa I la Raportul privind evaluarea impactului.

afectate în aceeași măsură, deoarece schimbările necesare depind de situația actuală exactă a fiecărui cadru juridic național.

Întreprinderi

Și întreprinderile vor fi afectate în mod semnificativ de inițiativă. În primul rând, în mod similar consumatorilor, întreprinderile sunt afectate de un nivel insuficient de asigurare a respectării normelor în materie de concurență - întrucât se confruntă cu efectele negative generate de prețurile mai mari ale furnizorilor, de nivelurile scăzute de inovare și de gama mai redusă de opțiuni - precum și de încercările concurenților lor care încalcă normele de concurență de a le exclude de pe piață. Propunerea va stimula asigurarea respectării normelor de concurență de către ANC în Europa și va crea condiții de concurență mai echitabile, în care să predomină o cultură a concurenței, în beneficiul tuturor întreprinderilor, mari și mici, deoarece le va permite acestora să concureze mai corect, pe baza meritelor, și să se dezvolte pe tot teritoriul pieței unice. Acest lucru va stimula întreprinderile să inoveze și să ofere o gamă mai largă de produse și servicii de calitate superioară, care să satisfacă așteptările consumatorilor.

În al doilea rând, propunerea va fi, într-o anumită măsură, și în beneficiul întreprinderilor supuse investigațiilor pentru presupuse încălcări ale normelor UE în materie de concurență. Introducerea unor mijloace și instrumente de bază, eficace pentru ANC va reduce gradul de divergență a soluționărilor în diversele cazuri care vizează întreprinderile, ceea ce va face ca aplicarea normelor UE în materie de concurență să fie mai previzibilă și ca gradul de securitate juridică în întreaga UE să crească. Întreprinderile ar putea beneficia și de drepturi procedurale consolidate, în special în acele jurisdicții în care se pot aduce îmbunătățiri, precum și de o mai mare securitate juridică atunci când solicită clemență. Până se vor familiariza cu noile norme de procedură, întreprinderile s-ar putea confrunta cu costuri inițiale de adaptare, însă, în ansamblu, costurile pe care le vor suporta întreprinderile implicate în activități transfrontaliere pe piața unică pentru a se adapta la diferitele cadre juridice vor fi probabil reduse.

Pe de altă parte, pentru întreprinderile care încalcă legea în unele jurisdicții va deveni mai dificil să ascundă probe, să evite plata amenzilor sau să beneficieze de amenzi reduse.

Consumatorii

Consumatorii vor beneficia de avantajele pe care le oferă o concurență mai puternică pe piață, respectiv o gamă mai largă de opțiuni și produse de calitate mai bună. Pentru consumatori, faptul că ANC nu dispune de mijloacele și instrumentele necesare și nu are capacitatea de a-și realiza potențialul atunci când asigură respectarea normelor UE în materie de concurență înseamnă că aceștia nu profită de avantajele acestei politici. Propunerea va asigura consumatorilor un nivel de protecție echivalent în întreaga Europă față de practicile comerciale care mențin prețurile bunurilor și serviciilor în mod artificial la un nivel ridicat și va spori gama de opțiuni privind produsele și serviciile inovatoare la prețuri accesibile.

Drepturi fundamentale

Propunerea asigură protecția drepturilor fundamentale ale întreprinderilor care fac obiectul unei proceduri de concurență, și anume (dar nu exclusiv), dreptul de a desfășura o activitate comercială, dreptul la proprietate, dreptul la bună administrare și la o cale de atac eficientă în fața unei instanțe judecătorești (articolele 16, 17, 41 și 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene). Aceasta va conferi ANC competențe eficace de asigurare a respectării

normelor UE în materie de concurență numai în măsura în care acest lucru este necesar și proporțional. Propunerea va institui în sarcina statelor membre obligația de a include garanții adecvate pentru exercitarea respectivelor competențe, care să respecte cel puțin standardele din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și să fie conforme cu principiile generale din dreptul Uniunii, inclusiv respectarea drepturilor persoanelor fizice în materie de protecție a datelor. În special, aceste garanții ar trebui să respecte dreptul la apărare al întreprinderilor vizate de o procedură de asigurare a respectării articolelor 101 și 102 din TFUE, în cadrul căreia dreptul de a fi audiat este o componentă esențială. Acest drept include dreptul la notificarea oficială a obiecțiunilor ANC în temeiul legislației UE în domeniul concurenței și dreptul de acces efectiv la dosar, astfel încât întreprinderile să își poată pregăti apărarea. În plus, destinatarii deciziilor finale ale ANC care pun în aplicare articolele 101 și 102 din TFUE ar trebui să aibă dreptul la o cale de atac eficientă în fața unei instanțe pentru a contesta aceste decizii.

Propunerea include, de asemenea, garanții specifice pentru respectarea drepturilor fundamentale. De exemplu, inspecțiile în incinte unde nu se desfășoară activități economice ar trebui să fie autorizate în prealabil de o autoritate judiciară. Mai multe prevederi conțin garanții privind drepturile fundamentale. De exemplu, amenzile și măsurile corective structurale și comportamentale pot fi impuse de către ANC doar dacă acestea sunt proporționale. Autoritățile naționale de concurență vor putea să efectueze inspecții și să emită solicitări de informații, cu condiția ca acestea să treacă un test de necesitate.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Eficiența și eficacitatea cooperării și a schimbului de informații între statele membre necesită o infrastructură securizată. Funcționarea REC se bazează pe interoperabilitate. În actualul cadru financiar multianual (CFM), aceste acțiuni sunt finanțate în principal prin programul ISA²¹², sub rezerva respectării criteriilor programului legate de resursele disponibile, eligibilitate și prioritizare. Modalitățile în care propunerea va avea un impact asupra bugetului după 2020 vor depinde de propunerile Comisiei cu privire la următorul CFM și de rezultatul final al negocierilor privind CFM privind perioada de după 2020. Se prevede o sumă indicativă de 1 milion EUR pe an pentru a se asigura întreținerea, dezvoltarea, găzduirea, funcționarea și asistența necesare sistemului central de informații (sistemul aferent Rețelei europene în domeniul concurenței) în conformitate cu standardele de confidențialitate și securitate a datelor. Alte cheltuieli administrative suportate în legătură cu funcționarea REC, de exemplu, organizarea de reuniuni, dezvoltarea și furnizarea de programe de formare, orientări și principii comune sunt estimate la 500 000 EUR pe an.

În ceea ce privește personalul, propunerea legislativă este neutră din punct de vedere bugetar și nu necesită resurse umane suplimentare. Detaliile sunt explicate în fișa financiară legislativă anexată prezentei propuneri.

5. ALTE ELEMENTE

Planuri de punere în aplicare și modalități de monitorizare, evaluare și raportare

¹² Decizia (UE) 2015/2240 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 de instituire a unui program privind soluțiile de interoperabilitate și cadrele comune pentru administrațiile publice europene, întreprinderi și cetățeni (programul ISA²) ca mijloc de modernizare a sectorului public (JO L 318, 2015, p. 1).

Comisia a elaborat un plan de punere în aplicare care identifică principalele provocări cu care statele membre riscă să se confrunte în adoptarea și punerea în aplicare a directivei și sugerează o serie de măsuri pentru soluționarea acestora.

Planul de punere în aplicare include (i) un punct unic de contact cu Comisia prin intermediul unei căsuțe electronice funcționale pe care statele membre o pot utiliza pentru orice aspecte referitoare la directiva propusă și (ii) o serie de acțiuni care urmează să fie derulate de Comisie și de statele membre pentru a aborda principalele provocări legate de punerea în aplicare: (a) punerea în aplicare în intervalul de timp legal, (b) furnizarea de cursuri de formare și sprijin pentru autoritățile naționale de concurență și (c) asigurarea unei informări adecvate a mediului de afaceri.

Comisia va monitoriza transpunerea și punerea în aplicare a directivei, atât în cursul perioadei care precedă data de transpunere, cât și după transpunere.

O evaluare *ex-post* a directivei va fi efectuată după 5 ani de la data transunerii.

Documente explicative

Directiva propusă prevede măsuri specifice pentru a se asigura că: (1) ANC dispun de garanții eficace de independență, precum și de resursele și competențele necesare de asigurare a respectării normelor și de impunere de amenzi; (2) există aceleași garanții și instrumente atunci când autoritățile naționale de concurență aplică legislația națională în paralel cu articolele 101 și 102 din TFUE și (3) ANC își pot oferi reciproc asistență eficace pentru a proteja sistemul cooperării strânse din cadrul Rețelei europene din domeniul concurenței. Din directiva propusă rezultă mai multe obligații juridice. Transpunerea eficace a acesteia va necesita, prin urmare, realizarea de modificări specifice și punctuale ale normelor naționale relevante. Prin urmare, pentru monitorizarea de către Comisie a transunerii corecte, nu este suficientă transmiterea de către statele membre a textului dispozițiilor de punere în aplicare, întrucât poate fi necesară o evaluare de ansamblu a regimului rezultat în temeiul dreptului național. Din aceste motive, statele membre ar trebui să transmită Comisiei și documente explicative indicând dispozițiile existente sau nou adoptate din dreptul național care sunt destinate punerii în aplicare a măsurilor individuale prevăzute în propunerea de directivă.

Explicarea detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii

Propunerea cuprinde 10 capitole, totalizând 34 de articole.

Capitolul I – Obiect, domeniu de aplicare și definiții

În acest capitol se stabilește domeniul de aplicare și se definesc principalii termeni utilizați în propunere. Definițiile utilizate reflectă în mare măsură definițiile utilizate în Regulamentul (CE) nr. 1/2003 și în Directiva 2014/104/UE privind despăgubirile pentru încălcarea normelor de concurență¹³.

Capitolul II - Drepturi fundamentale

Propunerea va asigura faptul că statele membre includ garanții adecvate pentru exercitarea competențelor prevăzute în prezenta propunere. Aceste garanții vor trebui să îndeplinească cel puțin standardele din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și principiile

¹³ JO L 349, 5.12.2014, p. 1.

generale ale dreptului Uniunii¹⁴. Pe parcursul procesului de consultare publică, profesioniștii în domeniul dreptului, întreprinderile și organizațiile de întreprinderi au solicitat insistent ca în paralel cu competențele efective ale ANC de asigurare a respectării normelor, să se asigure și un nivel sporit de garanții procedurale.

Capitolul III - Independența și resursele

În acest capitol se asigură că ANC dispun de garanțiile de independență necesare. În special, acesta introduce garanții menite să protejeze personalul și conducerea ANC de influențe externe atunci când aceștia asigură respectarea normelor UE în materie de concurență prin: (i) asigurarea faptului că aceștia își pot îndeplini sarcinile și exercita competențele fără intervenții politice și alte influențe; (ii) excluderea explicită a posibilității de a primi instrucțiuni de la guverne sau de la alte entități publice sau private; (iii) asigurarea faptului că aceștia se abțin de la orice acțiune incompatibilă cu îndeplinirea sarcinilor care le revin și exercitarea competențelor pe care le au; (iv) interzicerea demiterii persoanelor aflate în funcții de conducere din motive legate de procesul decizional în cazuri specifice; (v) asigurarea faptului că aceștia au competența de a-și stabili prioritățile în cazuri individuale, inclusiv de a respinge reclamații din motive de prioritate. În ceea ce privește ultimul aspect, propunerea nu aduce atingere prerogativelor statelor membre de a defini obiective strategice generale. În cursul procesului de consultare publică, cele mai multe părți interesate au sprijinit o acțiune care ar acoperi toate aceste aspecte. În special, întreprinderile au raportat că incapacitatea ANC de a-și defini pe deplin prioritățile le împiedică să se axeze pe încălcările care produc cele mai mari prejudicii concurenței.

În plus, în acest capitol se introduce o obligație explicită în sarcina statelor membre de a se asigura că ANC dispun de resursele umane, financiare și tehnice necesare pentru a-și îndeplini sarcinile de bază în temeiul articolelor 101 și 102 din TFUE. Dispoziția respectivă permite statelor membre să facă față fluctuațiilor economice, fără a pune însă în pericol eficacitatea ANC.

Capitolul IV - Competențe

Competențele și procedurile de investigare și decizionale sunt principalele instrumente de lucru ale autorităților de concurență. Cu toate acestea, în prezent există un mozaic de competențe în întreaga Europă, numeroase ANC neavând toate competențele de care au nevoie. Sfera competențelor de investigare și decizionale ale ANC variază considerabil, ceea ce poate avea un impact semnificativ asupra eficacității acestora.

Pentru a remedia această situație, propunerea prevede un nivel minim de competențe eficace de investigare (competența de a inspecta incintele destinate activităților economice și incintele

¹⁴ În conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, cerințele care rezultă din protecția drepturilor fundamentale în ordinea juridică [a UE] sunt obligatorii pentru statele membre și atunci când acestea pun în aplicare norme [ale UE], hotărârea Karlsson și alții, C-292/97, ECLI: EU:C:2000:202, punctul 37. A se vedea, de asemenea, hotărârea Eturas, C-74/14, ECLI:EU:C:2016:42, punctul 38, în care Curtea de Justiție a Uniunii Europene a amintit că prezumția de nevinovăție constituie un principiu general de drept al Uniunii, prevăzut în prezent la articolul 48 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (a se vedea în acest sens hotărârea E.ON Energie/Comisia, C 89/11 P, ECLI: EU:C:2012:738, punctul 72), principiu pe care statele membre sunt obligate să îl respecte atunci când pun în aplicare legislația UE în domeniul concurenței. În același sens, a se vedea hotărârea VEBIC, C 439/08, ECLI: EU:C:2010:739, punctul 63.

unde nu se desfășoară activități economice, de a emite solicitări de informații) și de decizie (competența de a adopta decizii de interdicție, inclusiv competența de a impune măsuri corective structurale și comportamentale, deciziile privind angajamentele și măsurile provizorii). Adoptarea de măsuri pentru a asigura că ANC dispun de astfel de instrumente eficace s-a bucurat de un sprijin larg în cadrul consultării publice. De exemplu, părțile interesate, în special întreprinderile, au subliniat că lipsa competenței ANC de a impune măsuri corective structurale a fost deosebit de problematică pentru întreprinderile afectate de comportamentul anticoncurențial al autorului încălcării.

Propunerea va asigura și eficacitatea acestor instrumente, prevăzând sancțiuni eficace în caz de nerespectare. Pentru a fi semnificative, acestea vor fi calculate proporțional cu cifra totală de afaceri a întreprinderii în cauză, dar statele membre vor avea flexibilitate în ceea ce privește modul în care sancțiunea va fi pusă în aplicare (de exemplu, nu se stabilesc procente specifice pentru a determina nivelul amenzii).

Capitolul V - Amenzi și penalități cu titlu cominatoriu

Capacitatea autorităților din domeniul concurenței de a amenda societățile care încalcă dreptul concurenței este un instrument central de asigurare a respectării normelor. Scopul amenzilor este de a pedepsi societățile care au încălcat normele de concurență și de a le descuraja, pe acestea și pe altele, să adopte sau să continue comportamente ilicite. În 2009, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat că *efectivitatea sancțiunilor aplicate de autoritățile naționale de concurență sau de Comisie reprezintă o condiție a aplicării coerente a normelor UE în materie de concurență*¹⁵. Cu toate acestea, există o serie de aspecte care afectează gradul de asigurare a respectării articolelor 101 și 102 din TFUE prin faptul că societăților li se impun amenzi mici sau chiar nu li se impun deloc amenzi, în funcție de autoritatea competentă, ceea ce subminează efectul de descurajare și condițiile de concurență echitabile.

În primul rând, natura amenzilor aplicate de autoritățile naționale de concurență pentru încălcarea normelor UE în materie de concurență variază de la un stat membru la altul. Amenzile pot fi impuse în cadrul unor proceduri administrative (de o ANC), ca urmare a unor acțiuni judiciare nepenale (de instanțe) sau ca urmare a unor acțiuni penale ori cvasipenale (în principal, de instanțe sau, în unele cazuri, de o ANC, dar în conformitate cu proceduri cvasipenale, de exemplu cele aplicabile delictelor). În majoritatea statelor membre amenzile sunt de natură administrativă. În trei state membre se aplică amenzi civile¹⁶. În cinci state membre se impun amenzi ca urmare a unor acțiuni penale ori cvasipenale. În majoritatea statelor membre în care amenzile se impun ca urmare a unor acțiuni penale ori cvasipenale, nivelul de asigurare a respectării dreptului Uniunii în materie de concurență este deficitar sau, chiar dacă acest nivel este corect, în perioada 2004-2013 au fost impuse sancțiuni foarte rar. Majoritatea părților interesate au indicat, în cadrul consultării publice, că sistemele penale sunt mai puțin potrivite pentru o asigurare eficace a respectării normelor de concurență ale UE. Pentru a aborda problemele legate de acest nivel deficitar, dar menținând, în același timp, flexibilitatea de care se bucură statele membre, propunerea va garanta că, în acele state membre în care ANC administrative nu pot adopta în prezent decizii de impunere a amenzilor, statele membre vor trebui fie să confere ANC competența de a adopta astfel de decizii în mod direct, fie să se asigure că astfel de decizii pot fi luate de o instanță în cadrul unor acțiuni

¹⁵ Hotărârea din cauza *Inspecteur van de Belastingdienst/X BV*, C-429/07, ECLI: EU:C:2009:359, punctele 36-39.

¹⁶ Termenul „amendă civilă” se utilizează pentru a desemna amenda aplicată de o instanță în cadrul unei acțiuni judiciare nepenale.

judiciare nepenale. Necesitatea de a introduce schimbări va fi astfel menținută la un nivel minim.

În al doilea rând, există diferențe în ceea ce privește metodologiile de calculare a amenzilor, cu un impact semnificativ asupra nivelului amenzilor aplicate de ANC. Aceste diferențe se referă, în principal, la: (1) amenda maximă care poate fi stabilită (maximul legal) și (2) parametrii de calculare a amenzii. Aceste diferențe explică în parte de ce în prezent amenzile pot varia cu până la 25 de ori, în funcție de autoritatea competentă. Pentru aceeași încălcare se pot aplica amenzi foarte mici, ceea ce înseamnă că efectul disuasiv al amenzilor diferă în mod considerabil pe teritoriul Europei. Acest aspect a fost subliniat pe parcursul consultării publice. Este posibil ca amenzile aplicate să nu reflecte prejudiciul cauzat concurenței de comportamentul anticoncurențial. Pentru a se asigura faptul că ANC pot stabili amenzi disuasive pe baza unui set comun de parametri de bază: în primul rând, ar trebui să existe un maxim legal comun care să nu poată fi mai mic de 10 % din cifra de afaceri la nivel mondial și, în al doilea rând, la stabilirea amenzii, ANC ar trebui să aibă în vedere factorii de bază, respectiv gravitatea și durata încălcării.

Al treilea aspect se referă la limitările privind persoanele răspunzătoare pentru plata amenzii. Conceptul de „întreprindere” în legislația UE din domeniul concurenței este definit în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, în sensul că diferite entități juridice aparținând unei „întreprinderi” pot fi răspunzătoare în solidar pentru plata amenzii aplicate unei astfel de „întreprinderi”¹⁷. Se transmite astfel un semnal clar întregului grup de societăți că lipsa unei bune guvernante corporatiste și nerespectarea legislației în domeniul concurenței nu vor rămâne nepedepsite. Se asigură, de asemenea, faptul că nivelul amenzii reflectă puterea globală a grupului de societăți, nu doar cea a filialei, conferindu-i-se astfel amenzii mai multă relevanță și un caracter disuasiv sporit. Cu toate acestea, mai multe ANC se află în prezent în situația de a nu putea antrena răspunderea societăților-mamă pentru încălcările săvârșite de filialele aflate sub controlul lor. De asemenea, anumite ANC nu pot antrena răspunderea succesorilor juridici sau economici ai autorului unei încălcări pentru plata amenzii sau există incertitudini cu privire la acest lucru, în ciuda jurisprudenței consacrate a Curții de Justiție a Uniunii Europene. Societățile au astfel posibilitatea să evite plata amenzilor pur și simplu prin fuzionarea cu alte societăți comerciale sau prin restructurarea grupului. Pentru a remedia această situație, propunerea prevede că noțiunea de întreprindere include, în ceea ce privește impunerea amenzilor, societățile-mamă și succesorii juridici și economici ai întreprinderilor.

Capitolul IV - Clementă

Societățile vor denunța cartelurile secrete în care au participat doar dacă se pot baza pe un nivel suficient de securitate juridică în privința faptului că vor beneficia de imunitate la amenzi. Acest capitol vizează să sporească securitatea juridică pentru întreprinderile care doresc să depună o cerere de clemență și, prin urmare, să mențină motivația acestora de a coopera cu Comisia și cu ANC prin reducerea diferențelor actuale dintre programele de clemență aplicabile în statele membre. În acest scop, propunerea codifică principiile esențiale ale modelului de program de clemență al REC, asigurându-se astfel că toate ANC pot acorda imunitate la amenzi, reduce cuantumul acestora și accepta cereri simplificate, în aceleași condiții. În cadrul consultării publice, 61 % dintre părțile interesate au considerat

¹⁷ Hotărârea *AkzoNobel NV/Comisia*, C-97/08 P, ECLI:EU:C:2009:536. Trebuie demonstrat faptul că societatea-mamă exercită o influență decisivă asupra filialei sale care a săvârșit încălcarea.

problematică lipsa punerii în aplicare a modelului de program de clemență al REC de către statele membre.

În plus, în acest capitol se asigură faptul că solicitanții vor beneficia de cinci zile lucrătoare pentru a depune cereri simplificate și se clarifică faptul că ANC nu vor fi sesizate cu cereri pentru a căror soluționare sunt necesare resurse numeroase atât timp cât Comisia investighează cazul. De asemenea, în acest capitol se clarifică faptul că, odată ce Comisia a decis să nu ia nicio măsură cu privire la un caz, titularii cererilor simplificate ar trebui să aibă posibilitatea de a prezenta cereri complete de clemență autorităților naționale de concurență relevante.

În cele din urmă, în acest capitol se asigură că angajații și administratorii societăților care solicită imunitate sunt protejați de sancțiuni individuale, în cazul în care acestea există, cu condiția să coopereze cu autoritățile. Acest lucru este important pentru a menține stimulente care să încurajeze societățile să depună o cerere de clemență, deoarece cererea de clemență a acestora depinde adesea de disponibilitatea angajaților de a coopera pe deplin, fără teama de a li se aplica sancțiuni.

În mod similar, persoanele care au cunoștință de existența sau de funcționarea unui cartel sau de alte tipuri de încălcări ale normelor antitrust ar trebui să fie încurajate să furnizeze informațiile respective, de exemplu, inclusiv prin stabilirea unor canale de informare fiabile și confidențiale. În acest scop, numeroase ANC au instituit sau au în vedere introducerea de mijloace eficiente de protecție împotriva represaliilor a persoanelor care raportează sau divulgă informații cu privire la încălcări ale legislației UE în materie de concurență, de exemplu, măsuri disciplinare luate de angajatorii acestora. De exemplu, la 16 martie 2017, pentru cazurile de concurență, Comisia a introdus un instrument destinat informatorilor anonimi¹⁸. Comisia a subliniat importanța protecției acestor informatori și analizează posibilitatea introducerii unor acțiuni orizontale sau sectoriale suplimentare la nivelul UE¹⁹.

Capitolul VII - Asistență reciprocă

În acest capitol se asigură că, atunci când o ANC îi solicită unei autorități omoloage să întreprindă măsuri de investigație în numele său pentru a colecta probe care se află într-o altă jurisdicție, reprezentanții oficiali ai autorității solicitante au dreptul să fie prezenți și să participe activ la respectiva inspecție. Acest lucru va permite desfășurarea mai eficientă și mai eficace a acestor inspecții.

În plus, în acest capitol se asigură că sunt în vigoare mecanisme care să permită ANC să solicite și să își ofere reciproc asistență în materie de notificare a deciziilor și de executare a amenzilor atunci când întreprinderile nu au o prezență legală pe teritoriul autorității solicitante sau când nu există active suficiente pentru ca amenda să fie executată pe teritoriul respectiv. Prevederile privind asistența reciprocă sunt menite să reducă la minimum intruziunea în legislația națională și sunt dublate de garanții esențiale: (i) notificarea și executarea se vor efectua în conformitate cu legislația statului membru solicitat; (ii) deciziile prin care se impun amenzi pot fi executate doar dacă sunt definitive și nu mai pot face obiectul unor căi ordinare de atac; (iii) aspectele legate de termenele de prescripție vor fi reglementate de legislația statului membru solicitant; (iv) autoritatea solicitată nu este obligată să execute deciziile de aplicare a amenzilor dacă acest lucru este în mod evident incompatibil cu ordinea publică a

¹⁸ <http://ec.europa.eu/competition/cartels/whistleblower/index.html>.

¹⁹ http://ec.europa.eu/newsroom/just/item-detail.cfm?item_id=54254.

statului membru respectiv și (v) contestarea legalității unui act va intra în sfera de competență a statului membru solicitant, în timp ce aspectele privind notificarea sau măsurile de executare derulate în statul membru solicitat vor fi de competența statului membru solicitat.

Asistența reciprocă reprezintă un aspect esențial al prezentei propuneri, deoarece aceasta este indispensabilă pentru o cooperare strânsă în cadrul REC și, prin urmare, pentru succesul sistemului descentralizat de care depinde aplicarea eficace a legislației UE privind concurența. Fără asistență reciprocă eficace nu pot exista condiții de concurență echitabile pentru întreprinderile care își desfășoară activitățile în mai multe state membre, buna funcționare a pieței interne fiind afectată în consecință.

Capitolul VIII - Termene de prescripție

Prevederile acestui capitol asigură că pe durata unei proceduri inițiate de o ANC sau de Comisie, termenele de prescripție aplicabile în cazul altor autorități naționale de concurență care pot introduce o acțiune cu privire la același acord, aceeași decizie a unei asociații de întreprinderi sau aceeași practică concertată se suspendă. Acest lucru va garanta faptul că sistemul de competențe paralele din cadrul REC funcționează în mod eficace și alte autorități naționale de concurență nu sunt împiedicate să acționeze ulterior din cauza împlinirii termenului de prescripție. Statele membre au libertatea să stabilească modalitățile de calculare a termenelor de prescripție în sistemul lor sau să introducă termene absolute, cu condiția ca acestea să nu facă practic imposibilă sau excesiv de dificilă asigurarea eficace a respectării legislației UE în domeniul concurenței.

Capitolul IX – Dispoziții generale

Prevederile acestui capitol asigură că autoritățile administrative, care sunt cel mai bine plasate să își explice deciziile, pot să introducă acțiuni și/sau să se apere în cadrul unor acțiuni judiciare²⁰. Acest lucru va evita dublarea eforturilor și a costurilor inerente angajării unui alt organism care să le reprezinte în cadrul acestor acțiuni.

Acest capitol prevede, de asemenea, o garanție esențială că informațiile colectate în temeiul propunerii de directivă nu pot fi utilizate decât în scopul în care au fost obținute și nu pot fi utilizate pentru impunerea de sancțiuni împotriva persoanelor fizice.

În cele din urmă, acest capitol asigură faptul că probele sunt admisibile, indiferent de suportul pe care sunt stocate informațiile relevante, pentru a se asigura că normele procedurale aferente includ și suporturile digitale.

²⁰

Curtea de Justiție a UE a decis că articolul 35 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale care nu acordă unei ANC posibilitatea să participe, în calitate de pârât, în cadrul unei proceduri judiciare îndreptate împotriva deciziei adoptate de această autoritate, VERBIC, cauza C-439/08, ECLI:EU:C:2010:739, punctul 64.

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie organisme mai eficace de asigurare a respectării normelor și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 103 și 114,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Articolele 101 și 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) sunt o chestiune de ordine publică și ar trebui aplicate în mod eficace pe întreg teritoriul Uniunii pentru a se asigura faptul că nu este denaturată concurența pe piața internă. Asigurarea eficace a respectării articolelor 101 și 102 din TFUE este necesară pentru a se asigura în Europa piețe competitive mai deschise, în care societățile să concureze mai mult pe baza meritelor lor, fără bariere la intrarea pe piață create de societăți, permițându-le să genereze bunăstare și să creeze locuri de muncă. Această politică îi protejează pe consumatori de practicile comerciale care mențin prețurile bunurilor și serviciilor la un nivel artificial de ridicat și îmbogățește gama de produse și servicii inovatoare.
- (2) În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului ⁽²⁾, autoritățile naționale de concurență ale statelor membre, în paralel cu Comisia, sunt organismele publice care asigură respectarea articolelor 101 și 102 din TFUE. Autoritățile naționale de concurență și Comisia formează împreună o rețea de autorități publice care aplică în strânsă cooperare normele UE în materie de concurență (Rețeaua europeană în domeniul concurenței).
- (3) Articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 obligă autoritățile naționale de concurență și instanțele să aplice articolele 101 și 102 din TFUE în cazul acordurilor sau practicilor care pot afecta comerțul dintre statele membre. În practică, majoritatea autorităților naționale de concurență aplică prevederile din dreptul național

¹ JO C , , p. .

² Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat (JO L 1, 4.1.2003, p. 1).

al concurenței în paralel cu articolele 101 și 102 din TFUE. Prin urmare, prezenta directivă, al cărei obiectiv este de a se asigura că autoritățile naționale de concurență dispun de garanțiile de independență, precum și de resursele și de competențele necesare în materie de asigurare a respectării normelor și de impunere de amenzi pentru a fi în măsură să aplice articolele 101 și 102 din TFUE în mod eficace, va avea în mod inevitabil un impact asupra dispozițiilor din dreptul național al concurenței pe care autoritățile naționale de concurență le aplică în paralel.

- (4) În plus, faptul de a conferi autorităților naționale de concurență competența de a obține toate informațiile referitoare la întreprinderea care face obiectul anchetei, în format digital, indiferent de suportul pe care sunt stocate, ar trebui, de asemenea, să afecteze sfera competențelor autorităților naționale de concurență atunci când, în primele etape ale procedurii, acestea iau măsuri de anchetă relevante, de asemenea, în temeiul dispozițiilor din dreptul național al concurenței care se aplică în paralel cu articolele 101 și 102 din TFUE. O eventuală diferențiere a sferei competențelor de inspecție ale autorităților naționale de concurență, în funcție de normele aplicate, respectiv numai dispozițiile din dreptul național al concurenței sau aceste dispoziții în paralel cu articolele 101 și 102 din TFUE, ar limita eficacitatea asigurării respectării dreptului concurenței pe piața internă. În consecință, domeniul de aplicare al directivei ar trebui să se refere atât la aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE pe o bază de sine stătătoare, cât și la aplicarea, în același caz și în paralel, a dreptului național al concurenței. Declarațiile de clemență și propunerile de tranzacție constituie o excepție, întrucât se extind și la dreptul național al concurenței atunci când acesta se aplică de sine stătător.
- (5) Numeroase autorități naționale de concurență nu beneficiază de garanțiile de independență și de competențele necesare în materie de asigurare a respectării normelor și de impunere de amenzi care să le permită să aplice în mod eficace aceste norme, întrucât legislația națională nu are prevederi în acest sens. Acest lucru le subminează capacitatea de a aplica eficace articolele 101 și 102 din TFUE și dispozițiile din dreptul național al concurenței în paralel cu articolele 101 și 102 din TFUE, după caz. De exemplu, în conformitate cu legislația națională, multe autorități naționale de concurență nu dispun de instrumente eficace pentru a găsi dovezi ale încălcărilor articolelor 101 și 102 din TFUE și a amenda întreprinderile care încalcă legea sau nu dispun de resursele de care au nevoie în vederea aplicării eficace a articolelor 101 și 102 din TFUE. Din acest motiv, autoritățile nu pot lua măsuri sau măsurile de asigurare a respectării normelor pe care le întreprind sunt limitate. Faptul că multe autorități naționale de concurență nu dispun de instrumente operaționale și de garanții în vederea aplicării eficace a articolelor 101 și 102 din TFUE poate avea drept consecință obținerea de rezultate foarte diferite în urma procedurilor care vizează întreprinderile angajate în practici anticoncurențiale, în funcție de statul membru în care acestea își desfășoară activitatea; este posibil ca acestea să nu fie sancționate deloc în temeiul articolelor 101 sau 102 din TFUE sau ca sancțiunile să fie ineficace. De exemplu, în unele state membre, întreprinderile pot evita antrenarea răspunderii în materie de amenzi printr-o simplă restructurare. Asigurarea inegală a respectării articolelor 101 și 102 din TFUE și a dispozițiilor din dreptul național al concurenței care se aplică în paralel cu articolele 101 și 102 din TFUE conduce la ratarea unor oportunități de a elimina barierele la intrarea pe piață și de a crea o mai mare deschidere a piețelor competitive pe întreg teritoriul Uniunii Europene, unde întreprinderile să concureze pe baza meritelor. Întreprinderile și consumatorii sunt afectați în mod deosebit în acele state membre în care autoritățile naționale de concurență dispun de mai puține mijloace pentru a fi organisme eficace de asigurare a

respectării normelor. Întreprinderile nu pot concura pe baza meritelor în cazul în care există paradisuri pentru practici anticoncurențiale, de exemplu, dacă probele privind practicile anticoncurențiale nu pot fi colectate sau dacă întreprinderile pot evita antrenarea răspunderii în materie de amenzi. Prin urmare, acestea sunt descurajate să intre pe astfel de piețe și să își exercite dreptul de stabilire și de a furniza bunuri și servicii. Consumatorii din statele membre unde există o asigurare mai puțin strictă a respectării normelor nu profită de avantajele unei concurențe asigurate în mod eficace. Asigurarea inegală a respectării articolelor 101 și 102 din TFUE și a dispozițiilor din dreptul național al concurenței aplicate în paralel cu articolele 101 și 102 din TFUE în întreaga Europă denaturează, prin urmare, concurența pe piața internă și îi afectează buna funcționare.

- (6) Lacunele și limitările care afectează instrumentele și garanțiile autorităților naționale de concurență subminează sistemul paralel de competențe pentru asigurarea respectării articolelor 101 și 102 din TFUE, care este gândit ca un tot unitar, bazat pe o cooperare strânsă în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței. Acest sistem depinde de capacitatea autorităților de a se baza unele pe altele pentru a desfășura acțiuni de stabilire a faptelor în numele celeilalte, iar sistemul nu funcționează bine atunci când există încă autoritățile naționale de concurență care nu dispun de instrumente adecvate în acest sens. În alte domenii-cheie, autoritățile naționale de concurență nu sunt în măsură să își acorde asistență reciprocă. De exemplu, în majoritatea statelor membre, întreprinderile care desfășoară activități transfrontaliere pot eluda plata amenzilor pur și simplu pentru că nu au o prezență legală în anumite teritorii ale statelor membre în care își desfășoară activitatea. Acest lucru reduce stimulentele pentru respectarea articolelor 101 și 102 din TFUE. Asigurarea inefficientă a respectării normelor, generată de acest context, denaturează concurența pentru întreprinderile care respectă legea și subminează încrederea consumatorilor în piața internă, în special în mediul digital.
- (7) În vederea menținerii unui veritabil spațiu comun de asigurare a respectării legislației în materie de concurență în Europa, care să ofere condiții de concurență mai echitabile pentru întreprinderile care își desfășoară activitatea pe piața internă și să diminueze inegalitatea condițiilor pentru consumatori, este necesar să se instituie garanții minime de independență și un minim de resurse și competențe de bază legate de asigurarea respectării normelor atunci când se aplică articolele 101 și 102 din TFUE și dispozițiile din dreptul național al concurenței în paralel cu articolele 101 și 102 din TFUE, astfel încât autoritățile naționale de concurență să poată fi pe deplin eficace.
- (8) Este oportun ca prezenta directivă să aibă un dublu temei juridic: articolul 103 și articolul 114 din TFUE. Acest lucru se datorează faptului că prezenta directivă se referă nu numai la aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE și la punerea în aplicare a legislației naționale în materie de concurență, în paralel cu aceste articole, ci și la limitările și lacunele în ceea ce privește instrumentele și garanțiile de care dispun ANC în aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE, care afectează atât concurența, cât și funcționarea adecvată a pieței interne.
- (9) Stabilirea unor garanții minime pentru a se asigura că autoritățile naționale de concurență aplică articolele 101 și 102 din TFUE în mod eficace nu aduce atingere competenței statelor membre de a menține sau de a introduce garanții mai ample de independență și resurse sporite pentru acestea, precum și reguli mai detaliate cu privire la competențele acestor autorități legate de asigurarea respectării normelor și impunerea de amenzi. În special, pentru a le spori și mai mult eficacitatea, statele

membre pot să le confere autorităților naționale de concurență competențe suplimentare, pe lângă competențele de bază prevăzute în prezenta directivă.

- (10) În ceea ce privește condițiile de acordare a clemenței pentru carteluri secrete este nevoie, dimpotrivă, de norme detaliate. Societățile vor denunța cartelurile secrete în care au participat doar dacă se pot baza pe un nivel suficient de securitate juridică în privința faptului că vor beneficia de imunitate la amenzi. Diferențele marcante dintre programele de clemență aplicabile în statele membre duc la insecuritate juridică pentru potențialii solicitanți de clemență, ceea ce ar putea slăbi motivația acestora să depună o cerere de clemență. Dacă statele membre ar putea lua sau aplica măsuri de clemență mai restrictive sau mai puțin restrictive în domeniul care intră sub incidența prezentei directive, acest lucru ar fi nu numai în contradicție cu obiectivul de a menține stimulentele pentru solicitanți astfel încât asigurarea respectării normelor în materie de concurență în Uniune să fie cât mai eficace posibil, dar ar și risca să periclitizeze condițiile de concurență echitabile pentru întreprinderile care își desfășoară activitatea pe piața internă. Acest fapt nu împiedică statele membre să utilizeze programe de clemență care nu se referă doar la cartelurile secrete, ci și la alte încălcări ale articolelor 101 și 102 din TFUE și ale dispozițiilor naționale echivalente.
- (11) Prezenta directivă nu se aplică legislațiilor naționale în măsura în care acestea prevăd aplicarea de sancțiuni penale persoanelor fizice, cu excepția normelor care guvernează interacțiunea dintre programele de clemență și aplicarea de sancțiuni persoanelor fizice.
- (12) Exercitarea competențelor conferite autorităților naționale de concurență ar trebui să facă obiectul unor garanții adecvate, care să respecte cel puțin standardele din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și principiile generale ale dreptului Uniunii. Aceste garanții includ respectarea dreptului la bună administrare și a dreptului întreprinderilor la apărare, în cadrul cărora dreptul de a fi audiat este o componentă esențială. În special, autoritățile naționale de concurență ar trebui să informeze părțile care fac obiectul investigației de obiecțiunile preliminare ridicate împotriva lor în temeiul articolului 101 sau al articolului 102 din TFUE înainte de a adopta o decizie care le afectează interesele, iar acestea ar trebui să aibă posibilitatea de a-și face efectiv cunoscut punctul de vedere privind aceste obiecțiuni înainte de a se lua o astfel de decizie. Părțile cărora li s-au notificat obiecțiunile preliminare referitoare la o presupusă încălcare a articolului 101 sau a articolului 102 din TFUE ar trebui să aibă dreptul de a accesa dosarul relevant întocmit de autoritățile naționale de concurență pentru a fi în măsură să își exercite în mod efectiv dreptul la apărare, sub rezerva interesului legitim al întreprinderilor de a-și proteja secretele de afaceri și fără a include informațiile confidențiale și documentele interne ale autorităților naționale de concurență și ale Comisiei și corespondența dintre acestea. În plus, destinatarii deciziilor finale ale autorităților naționale de concurență prin care se pune în aplicare articolul 101 sau articolul 102 din TFUE ar trebui să aibă dreptul la o cale de atac eficientă în fața unei instanțe, în conformitate cu articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Deciziile definitive ale autorităților naționale de concurență ar trebui să fie motivate astfel încât să le permită destinatarilor să stabilească motivele care stau la baza deciziei și să își exercite dreptul la o cale de atac eficientă. Aceste garanții ar trebui să fie concepute astfel încât să mențină un echilibru între respectarea drepturilor fundamentale ale întreprinderilor și datoria de a se asigura respectarea eficace a articolelor 101 și 102 din TFUE.
- (13) Faptul de a conferi autorităților naționale de concurență mijloace care să le permită să aplice articolele 101 și 102 din TFUE în mod imparțial și în interesul comun al

asigurării eficace a respectării normelor de concurență europene este o componentă esențială a aplicării eficace și uniforme a acestor norme.

- (14) Independența autorităților naționale de concurență ar trebui să fie consolidată astfel încât să se asigure aplicarea eficace și uniformă a articolelor 101 și 102 din TFUE. În acest scop, ar trebui prevăzută o dispoziție expresă în legislația națională pentru a garanta faptul că, atunci când aplică articolele 101 și 102 din TFUE, autoritățile naționale de concurență sunt protejate de intervenții externe sau de presiuni politice de natură să pună în pericol evaluarea independentă a faptelor cu care au fost sesizate. În acest scop, ar trebui să fie stabilite în prealabil normele privind motivele revocării din funcție a membrilor organismului decizional al autorității naționale de concurență, pentru a înlătura orice îndoială rezonabilă legată de imparțialitatea respectivei autorități și de inflexibilitatea acesteia față de factorii externi.
- (15) Pentru a se asigura independența autorității naționale de concurență, personalul și membrii organismului decizional ar trebui să acționeze cu integritate și să se abțină de la orice acțiune incompatibilă cu îndeplinirea obligațiilor lor. Pentru a preveni situațiile în care s-ar pune în pericol independența evaluărilor efectuate de personalul sau de membrii organului decizional al autorității, este necesar ca aceștia să nu desfășoare, în timpul contractului lor de muncă și al mandatului lor, precum și pe o perioadă rezonabilă după încheierea acestora, activități incompatibile, indiferent dacă sunt remunerate sau nu. Mai mult, acest lucru implică faptul că, pe parcursul derulării contractului de muncă și în timpul mandatului lor, aceștia ar trebui să nu aibă un interes în nicio întreprindere sau organizație care se află în relații cu o autoritate națională de concurență, în măsura în care acest lucru are potențialul de a le compromite independența. Personalul și membrii organului decizional ar trebui să declare orice interese sau active care ar putea constitui un conflict de interese în exercitarea îndatoririlor lor. Aceștia trebuie să informeze organismul decizional, ceilalți membri ai acestuia sau, în cazul autorităților naționale de concurență în care puterea de decizie aparține unei singure persoane, autoritatea împuternicită să facă numiri, dacă, în exercitarea îndatoririlor lor, trebuie să se pronunțe cu privire la un aspect în legătură cu care au un interes care le-ar putea afecta imparțialitatea.
- (16) Independența autorității naționale de concurență nu împiedică exercitarea controlului judiciar sau parlamentar în conformitate cu legislația statelor membre. Cerințele în materie de răspundere contribuie, de asemenea, la asigurarea credibilității și legitimității acțiunilor autorităților naționale de concurență. Printre cerințele proporționale în materie de răspundere se numără publicarea de către autoritățile naționale de concurență a unor rapoarte periodice privind activitățile lor, adresate unui organism guvernamental sau parlamentar. Autoritățile naționale de concurență pot face și obiectul unui control sau al unei monitorizări a cheltuielilor financiare, cu condiția ca acest lucru să nu le afecteze independența.
- (17) Autoritățile naționale de concurență ar trebui să fie în măsură să își stabilească prioritățile în materie de acțiuni pentru asigurarea respectării articolelor 101 și 102 din TFUE, astfel încât să asigure o utilizare eficace a resurselor de care dispun și să li se permită să se concentreze pe prevenirea și încetarea comportamentelor anticoncurențiale care denaturează concurența în cadrul pieței interne. În acest scop, acestea ar trebui să fie în măsură să respingă reclamații pe motiv că nu constituie o prioritate. Acest lucru nu ar trebui să aducă atingere competenței autorităților naționale de concurență de a respinge reclamații pe alte motive, cum ar fi lipsa de competență sau de a decide că nu există motive pentru a interveni. Competența autorităților naționale de concurență de a-și stabili prioritățile în materie de acțiuni de asigurare a

respectării normelor nu aduce atingere dreptului unui guvern al unui stat membru de a emite orientări sau priorități de politică generală către autoritățile naționale de concurență care nu au legătură cu proceduri specifice de asigurare a respectării articolelor 101 și 102 din TFUE.

- (18) Autoritățile naționale de concurență ar trebui să dispună de resursele necesare, în termeni de personal, expertiză, mijloace financiare și echipamente tehnice, pentru a se asigura că își pot îndeplini efectiv sarcinile atunci când aplică articolele 101 și 102 din TFUE. În cazul în care li se extind atribuțiile și competențele prevăzute de legislația națională, ar trebui să se asigure faptul că resursele necesare pentru a îndeplini aceste sarcini sunt în continuare suficiente.
- (19) Autoritățile naționale de concurență necesită un set minim de competențe comune de investigare și de luare a deciziilor pentru a fi în măsură să asigure în mod eficace respectarea articolelor 101 și 102 din TFUE.
- (20) Autorităților naționale de concurență ar trebui să li se confere competențe eficace de investigare pentru a identifica orice acorduri, decizii sau practici concertate interzise de articolul 101 din TFUE sau orice abuz de poziție dominantă interzis de articolul 102 din TFUE, în orice etapă a procedurilor pe care le derulează.
- (21) Competențele de investigare ale autorităților naționale administrative de concurență trebuie să fie adecvate pentru a răspunde provocărilor legate de asigurarea respectării normelor în mediul digital și ar trebui să permită autorităților naționale de concurență să obțină toate informațiile în format digital, inclusiv datele obținute prin mijloace criminalistice, legate de întreprinderea sau asociația de întreprinderi care face obiectul măsurii de investigație, indiferent de suportul pe care sunt stocate, cum ar fi laptopuri, telefoane mobile și alte dispozitive mobile.
- (22) Autorităților naționale administrative de concurență ar trebui să li se confere competența de a inspecta incintele întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi care fac obiectul unei proceduri în aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE, precum și ale altor actori de pe piață care ar putea fi în posesia unor informații relevante pentru o astfel de procedură. Autoritățile naționale administrative de concurență ar trebui să aibă posibilitatea de a efectua astfel de inspecții atunci când există cel puțin motive rezonabile de a suspecta săvârșirea unei încălcări a articolului 101 sau a articolului 102 din TFUE.
- (23) Pentru a fi eficace, competențele autorităților naționale administrative de concurență de a efectua inspecții ar trebui să includă accesul la informații care se află la dispoziția întreprinderii sau asociației de întreprinderi sau a persoanei care face obiectul inspecției și care au legătură cu întreprinderea care face obiectul investigației.
- (24) Pentru a reduce la minimum prelungirea inutilă a inspecțiilor, autoritățile naționale administrative de concurență ar trebui să aibă competența să continue realizarea de căutări folosind copii sau extrase din registre și documente privind activitatea întreprinderii sau asociației de întreprinderi inspectate în incinta autorității sau în alte incinte desemnate.
- (25) Experiența a dovedit că documentele comerciale pot fi păstrate în locuințele administratorilor sau ale altor persoane care lucrează pentru o întreprindere, în special ținând seama de utilizarea sporită a unor modalități de lucru mai flexibile. Pentru a se asigura eficacitatea inspecțiilor, autoritățile naționale administrative de concurență ar trebui să aibă competența de a intra în orice încălă, inclusiv în locuințe private, în cazul în care există o suspiciune rezonabilă că acolo sunt păstrate documente

comerciale care pot fi relevante pentru a dovedi o încălcare gravă a articolului 101 sau a articolului 102 din TFUE. Exercițarea acestei competențe ar trebui să facă obiectul unei autorizări prealabile din partea unei autorități judiciare. Această condiție nu împiedică statele membre ca, în cazuri de extremă urgență, să încredințeze aceste sarcini ce țin de sfera de competență a unei autorități judiciare, unei autorități naționale administrative de concurență care să acționeze în calitate de autoritate judiciară.

- (26) Autoritățile naționale de concurență ar trebui să aibă competențe efective de a solicita furnizarea informațiilor necesare pentru a identifica orice acorduri, decizii sau practici concertate interzise de articolul 101 din TFUE sau orice abuz interzis de articolul 102 din TFUE. Acestea ar trebui să includă dreptul de a solicita informații, indiferent de locul în care sunt stocate, cu condiția de a fi accesibile destinatarilor cererii de informații. Experiența arată că informațiile furnizate în mod voluntar de către părți terțe, cum ar fi concurenții, clienții și consumatorii de pe piață, pot constitui, de asemenea, o sursă prețioasă de informații pentru o asigurare informată și riguroasă a respectării normelor, iar autoritățile naționale de concurență ar trebui să încurajeze acest lucru.
- (27) Autoritățile naționale de concurență ar trebui să aibă mijloace efective de a restabili concurența pe piață prin impunerea de măsuri corective structurale și comportamentale proporționale.
- (28) În cazul în care, în cadrul procedurilor care ar putea conduce la interzicerea unui acord sau a unei practici, întreprinderile sau asociațiile de întreprinderi își asumă angajamente față de autoritățile naționale de concurență, care răspund îngrijorărilor formulate, aceste autorități ar trebui să poată adopta decizii care să confere respectivelor angajamente caracter obligatoriu și executoriu față de întreprinderile în cauză. Deciziile privind angajamentele ar trebui să constate că nu mai există temeiuri pentru o acțiune a autorității naționale de concurență, fără să concluzioneze dacă a avut sau nu loc o încălcare a articolului 101 sau a articolului 102 din TFUE. Deciziile privind angajamentele nu aduc atingere competențelor autorităților de concurență și instanțelor statelor membre de a constata o încălcare și de a decide într-un anumit caz.
- (29) Pentru asigurarea uniformă și eficace a respectării articolelor 101 și 102 din TFUE, autoritățile naționale administrative de concurență ar trebui să aibă competența de a impune amenzi eficace, proporționale și disuasive întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi pentru încălcarea articolului 101 sau 102 din TFUE, fie direct, în cadrul unei proceduri administrative, fie să ceară impunerea de amenzi în cadrul unei acțiuni judiciare nepenale. Acest lucru nu aduce atingere legislațiilor naționale ale statelor membre care prevăd impunerea de sancțiuni de către instanțe în cadrul unei acțiuni penale pentru încălcarea articolelor 101 și 102 din TFUE.
- (30) Pentru a se asigura faptul că întreprinderile și asociațiile de întreprinderi respectă competențele de investigare și decizionale ale autorităților naționale de concurență, autoritățile naționale administrative de concurență trebuie să fie în măsură să impună amenzi eficace în caz de nerespectare, precum și penalități cu titlu cominatoriu pentru a impune respectarea acestor competențe fie direct, în cadrul unei proceduri administrative, fie să ceară impunerea de amenzi în cadrul unei acțiuni judiciare nepenale. Acest lucru nu aduce atingere legislațiilor naționale ale statelor membre care prevăd impunerea de amenzi de către instanțe în cadrul unei acțiuni penale. În plus, prezenta directivă nu afectează nici normele naționale privind nivelul probatoriu necesar, nici obligațiile autorităților naționale de concurență de a constata faptele din cazul respectiv, cu condiția ca astfel de reguli și obligații să fie compatibile cu

principiile generale ale dreptului Uniunii. Amenzile și penalitățile cu titlu cominatoriu ar trebui să fie stabilite în funcție de cifra de afaceri totală a întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi în cauză.

- (31) Pentru a garanta aplicarea eficace și uniformă a articolelor 101 și 102 din TFUE, noțiunea de întreprindere, astfel cum este prevăzută la articolele 101 și 102 din TFUE, ar trebui să se aplice în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, în sensul că desemnează o unitate economică, chiar dacă aceasta este constituită din mai multe persoane fizice sau juridice. În consecință, autoritățile naționale de concurență ar trebui să aibă posibilitatea să aplice noțiunea de întreprindere pentru a antrena răspunderea unei societăți-mamă și a-i impune amenzi pentru comportamentul uneia dintre filialele sale în cazul în care o astfel de societate-mamă și filiala sa constituie o singură unitate economică. Pentru a împiedica situațiile în care întreprinderile încearcă să eludeze răspunderea pentru amenzi în caz de încălcare a articolelor 101 și 102 din TFUE prin modificări juridice sau organizatorice, autoritățile naționale de concurență ar trebui să poată antrena răspunderea succesorilor juridici sau economici ai întreprinderii și să le impună amenzi pentru o încălcare a articolelor 101 și 102 din TFUE în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.
- (32) Pentru a se garanta că amenzile impuse pentru încălcări ale articolelor 101 și 102 din TFUE reflectă importanța economică a încălcării respective, autoritățile naționale de concurență ar trebui să țină seama de gravitatea încălcării. Autoritățile naționale de concurență ar trebui, de asemenea, să fie în măsură să stabilească amenzi proporționale cu durata încălcării. Acești factori ar trebui să fie evaluați în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene. În special, în ceea ce privește aprecierea gravității unei încălcări, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a stabilit că trebuie să se țină seama de împrejurările cazului, de contextul în care a avut loc încălcarea și de efectul disuasiv al amenzilor. Factorii de care se poate ține seama în această evaluare sunt cifra de afaceri pentru bunurile și serviciile care fac obiectul încălcării, precum și dimensiunea și puterea economică a întreprinderii, întrucât acestea reflectă influența pe care întreprinderea a putut să o exercite pe piață. De asemenea, existența unor încălcări repetate din partea aceleiași societăți arată tendința acesteia de a săvârși astfel de încălcări, fiind, prin urmare, un indicator foarte clar al gravității comportamentului în cauză care implică, la rândul său, că este nevoie de un nivel ridicat de sancționare pentru obținerea efectului scontat de descurajare. La stabilirea amenzii care urmează să fie aplicată, autoritățile naționale de concurență ar trebui să ia în considerare valoarea vânzărilor de bunuri și servicii care au legătură directă sau indirectă cu încălcarea. În mod similar, autoritățile naționale de concurență ar trebui să aibă dreptul de a majora amenda care urmează să fie aplicată unei întreprinderi sau unei asociații de întreprinderi care continuă să comită aceeași încălcare sau comite o încălcare similară după ce Comisia sau o autoritate națională de concurență a adoptat o decizie prin care constata că întreprinderea sau asociația de întreprinderi a încălcat articolul 101 sau 102 din TFUE.
- (33) Experiența a arătat că asociațiile de întreprinderi au de regulă un rol în încălcarea legislației în domeniul concurenței și autoritățile naționale de concurență ar trebui să aibă posibilitatea de a le amenda în mod eficace. Cu ocazia aprecierii gravității încălcării, etapă necesară a stabilirii cuantumului amenzii în cadrul unei proceduri inițiate împotriva asociațiilor de întreprinderi atunci când încălcarea se referă la activitățile membrilor acesteia, ar trebui să se ia în considerare suma vânzărilor de bunuri și servicii care au legătură directă sau indirectă cu încălcarea săvârșită de aceste

întreprinderi. Pentru a se asigura colectarea efectivă a amenzilor impuse asociațiilor de întreprinderi pentru încălcările comise de acestea, este necesar să se stabilească condițiile în care autoritățile naționale de concurență pot solicita plata amenzii de la întreprinderile membre ale asociației dacă asociația nu este solvabilă. În acest sens, autoritățile naționale de concurență ar trebui să ia în considerare mărimea relativă a întreprinderilor care fac parte din asociație și, în special, situația întreprinderilor mici și mijlocii. Plata amenzii de către unul sau mai mulți membri ai asociației se face fără a se aduce atingere normelor de drept național care prevăd recuperarea sumei plătite de alți membri ai asociației.

- (34) Efectul disuasiv al amenzilor diferă în mod considerabil în Europa și, în unele state membre, cuantumul maxim al amenzii care poate fi stabilită este foarte scăzut. Pentru a asigura faptul că autoritățile naționale de concurență pot stabili amenzi disuasive, cuantumul maxim al amenzii ar trebui stabilit la un nivel de cel puțin 10 % din cifra de afaceri mondială a întreprinderii în cauză. Acest fapt nu ar trebui să împiedice statele membre să mențină sau să adopte prevederi care stabilesc un nivel mai ridicat al amenzilor.
- (35) Programele de clemență sunt instrumente importante pentru detectarea cartelurilor secrete și contribuie astfel la cercetarea eficace a celor mai grave încălcări ale legislației în materie de concurență și la impunerea de sancțiuni pentru acestea. În prezent există însă diferențe semnificative între programele de clemență aplicabile în statele membre. Diferențele respective generează incertitudine juridică pentru întreprinderile autoare ale încălcărilor cu privire la condițiile în care pot depune cereri de clemență și cu privire la imunitatea de care pot beneficia în cadrul programului (programelor) de clemență. O astfel de incertitudine poate descuraja potențialii solicitanți să depună o cerere de clemență. La rândul său, acest lucru poate duce la o asigurare mai puțin eficace a respectării normelor în materie de concurență în Uniune, întrucât s-ar devoala mai puține carteluri secrete.
- (36) Diferențele dintre programele de clemență la nivel de stat membru afectează, de asemenea, condițiile echitabile de concurență pentru întreprinderile care operează pe piața internă. Prin urmare, este oportun să se asigure o mai mare securitate juridică prin reducerea acestor diferențe.
- (37) Autoritățile naționale de concurență ar trebui să acorde întreprinderilor imunitate și o reducere a cuantumurilor amenzilor în cazul în care sunt îndeplinite anumite condiții. Se consideră că o întreprindere a furnizat autorității naționale de concurență elemente de probă în ceea ce privește un cartel secret care să permită constatarea unei încălcări a articolului 101 din TFUE dacă autoritatea națională de concurență nu dispunea de elemente suficiente pentru a constata o astfel de încălcare a articolului 101 din TFUE în legătură cu același cartel în momentul prezentării de către întreprindere a acestor elemente de probă.
- (38) Solicitanții ar trebui să aibă posibilitatea de a cere clemență în scris sau, după caz, prin alte mijloace care nu presupun prezentarea de documente, informații sau alte materiale aflate în posesia, custodia sau controlul solicitantului. În acest scop, autoritățile naționale de concurență ar trebui să dispună de un sistem care să le permită să accepte declarațiile de clemență verbal sau prin alte mijloace, inclusiv în format digital.
- (39) Solicitanții care au depus cereri de clemență la Comisia Europeană în legătură cu un presupus cartel secret ar trebui să poată depune cereri simplificate în ceea ce privește același cartel la autoritățile naționale de concurență pe care le consideră adecvate. Autoritățile naționale de concurență ar trebui să accepte cereri simplificate care să

conțină un set minim de informații în legătură cu presupusul cartel și să nu solicite alte informații suplimentare înainte de a intenționa să ia vreo măsură în respectivul caz. Cu toate acestea, este de datoria solicitanților să le comunice autorităților naționale de concurență cărora le-au prezentat o cerere simplificată că sfera cererii lor de clemență prezentată Comisiei s-a modificat. Autoritățile naționale de concurență ar trebui să le ofere solicitanților o confirmare de primire, în care să menționeze data și ora de primire și să informeze solicitantul dacă au primit deja o cerere simplificată sau o cerere de clemență referitoare la același cartel. În cazul în care Comisia decide să nu ia nicio măsură cu privire la un anumit caz, luat în ansamblu sau parțial, solicitanții ar trebui să aibă posibilitatea de a prezenta cereri complete de clemență autorităților naționale de concurență la care acestea au depus cererile simplificate.

- (40) Insecuritatea juridică legată de protecția angajaților întreprinderilor față de sancțiuni individuale poate împiedica potențialii solicitanți să depună cereri de clemență. Actualii și foștii angajați și administratori ai întreprinderilor care transmit autorităților de concurență o cerere de imunitate la amendă ar trebui, prin urmare, să fie protejați de orice sancțiuni impuse de autoritățile publice pentru implicarea lor în cartetul secret pentru care se face solicitarea. Protecția ar trebui să se acorde cu condiția ca acești angajați și administratori să coopereze activ cu autoritatea națională de concurență în cauză și ca cererea de imunitate să preceadă inițierea procedurii penale.
- (41) Într-un sistem de competențe paralele vizând aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE, este necesară o cooperare strânsă între autoritățile naționale de concurență. În special în cazul în care o autoritate națională de concurență efectuează o inspecție în numele unei alte autorități naționale de concurență, în conformitate cu articolul 22 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului, ar trebui permisă prezența și asistența reprezentanților oficiali ai autorității solicitante pentru a se spori eficacitatea acestor inspecții prin oferirea de resurse, cunoștințe și expertiză tehnică suplimentare.
- (42) În mod similar, ar trebui să se prevadă soluții pentru a permite autorităților naționale de concurență să solicite asistență reciprocă pentru notificarea obiecțiunilor preliminare și a deciziilor și pentru executarea deciziilor de impunere a amenzilor sau a penalităților cu titlu cominatoriu atunci când întreprinderea în cauză nu are o prezență legală pe teritoriul lor. Acest lucru ar asigura respectarea eficace a articolelor 101 și 102 din TFUE și ar contribui la buna funcționare a pieței interne.
- (43) Pentru a se asigura aplicarea eficace a articolelor 101 și 102 din TFUE de către autoritățile naționale de concurență, este necesar să se prevadă norme funcționale privind suspendarea termenelor de prescripție. În special, într-un sistem de competențe paralele, termenele naționale de prescripție ar trebui suspendate pe durata derulării unei proceduri în fața autorității naționale de concurență a unui alt stat membru sau a Comisiei. Acest lucru nu împiedică statele membre să mențină sau să introducă termene absolute de prescripție, cu condiția ca acestea să nu facă practic imposibilă sau excesiv de dificilă asigurarea eficace a respectării articolelor 101 și 102 din TFUE.
- (44) Pentru a se asigura soluționarea cazurilor cu eficiență și eficacitate în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței, în acele state membre în care o autoritate administrativă națională de concurență are competența de a investiga încălcări ale articolului 101 sau 102 din TFUE și o autoritate judiciară națională de concurență are competența de a adopta o decizie de constatare a unei încălcări și/sau de aplicare a unei amenzi, autoritățile naționale administrative de concurență ar trebui să aibă posibilitatea de a introduce în mod direct o acțiune în fața autorităților judiciare

naționale de concurență. În plus, în cazul în care instanțele naționale sunt sesizate cu căi de atac împotriva deciziilor de asigurare a respectării normelor adoptate de autoritățile naționale de concurență în aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE, autoritățile naționale administrative de concurență ar trebui să aibă capacitate procesuală pe plin drept ca acuzator sau pârât în litigiul principal și să se bucure de aceleași drepturi ca o astfel de parte în aceste proceduri.

- (45) Riscul ca materialele autoincriminatoire să fie divulgate în afara sferei anchetei pentru care au fost furnizate poate descuraja potențialii solicitanți de clemență să coopereze cu autoritățile de concurență. În consecință, indiferent de forma în care sunt transmise declarațiile de clemență, informațiile din declarațiile de clemență obținute în urma obținerii accesului la dosar ar trebui folosite numai în măsura necesară exercitării drepturilor la apărare în procedurile derulate în fața instanțelor din statele membre, în anumite cazuri limitate care sunt legate în mod direct de dosarul în care a fost acordat accesul. Acestea nu ar trebui să împiedice autoritățile de concurență să își publice deciziile în conformitate cu legislația Uniunii sau cu legislația națională aplicabilă.
- (46) Mijloacele de probă sunt un element important în asigurarea respectării articolelor 101 și 102 din TFUE. Autoritățile naționale de concurență ar trebui să poată lua în considerare probele relevante, indiferent dacă sunt făcute în scris, oral sau într-o formă înregistrată, inclusiv înregistrări realizate sub acoperire de către persoane juridice sau fizice, cu condiția ca acestea să nu fie singura sursă de probe. Acest lucru nu aduce atingere dreptului de a fi audiat.
- (47) Pentru a susține o cooperare strânsă în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței, Comisia ar trebui să asigure întreținerea, dezvoltarea, găzduirea, funcționarea și asistența necesare sistemului central de informații (sistemul aferent Rețelei europene în domeniul concurenței) în conformitate cu standardele relevante de confidențialitate, protecție și securitate a datelor. Rețeaua europeană în domeniul concurenței se bazează pe interoperabilitate pentru a funcționa eficient și eficace. Bugetul general al Uniunii ar trebui să suporte costurile legate de întreținerea, dezvoltarea, găzduirea, asistența oferită utilizatorilor și funcționarea sistemului central de informații, precum și alte cheltuieli administrative legate de funcționarea Rețelei europene în domeniul concurenței, în special cele legate de organizarea de reuniuni. Până în 2020, costurile legate de sistemul aferent Rețelei europene în domeniul concurenței se preconizează să fie acoperite de programul privind soluțiile de interoperabilitate și cadrele comune pentru administrațiile publice europene (programul ISA²), sub rezerva resurselor disponibile ale programului și a respectării criteriilor în materie de eligibilitate și prioritizare.
- (48) Având în vedere că obiectivele prezentei directive, și anume asigurarea faptului că autoritățile naționale de concurență dispun de garanțiile de independență, precum și de resursele și de competențele necesare în materie de asigurare a respectării normelor și de impunere de amenzi pentru a fi în măsură să aplice articolele 101 și 102 din TFUE și dispozițiile din dreptul național al concurenței în paralel cu articolele 101 și 102 din TFUE, astfel încât să asigure funcționarea eficientă a pieței interne și a Rețelei europene în domeniul concurenței, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre în mod individual, ci, din motive de eficacitate și consecvență necesare în aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE, acestea pot fi realizate mai bine exclusiv la nivelul Uniunii, în special ținându-se seama de domeniul de aplicare teritorial al directivei, Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este definit la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu

principiul proporționalității, astfel cum este enunțat la articolul respectiv, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv.

- (49) În conformitate cu declarația politică comună a statelor membre și a Comisiei din 28 septembrie 2011 privind documentele explicative³, statele membre s-au angajat să însoțească, în cazurile justificate, notificarea măsurilor de transpunere cu unul sau mai multe documente care să explice relația dintre componentele unei directive și părțile corespunzătoare din instrumentele naționale de transpunere. În ceea ce privește prezenta directivă, legiuitorul consideră transmiterea unor astfel de documente ca fiind justificată,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

CAPITOLUL I

OBIECT, DOMENIU DE APLICARE ȘI DEFINIȚII

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

1. Prezenta directivă instituie anumite norme prin intermediul cărora se asigură faptul că autoritățile naționale de concurență dispun de garanțiile de independență, de resursele și de competențele necesare în materie de asigurare a respectării normelor și de impunere de amenzi pentru a fi în măsură să aplice în mod eficace articolele 101 și 102 din TFUE astfel încât concurența să nu fie denaturată pe piața internă și consumatorii și întreprinderile să nu fie dezavantajați de legislația și măsurile naționale care împiedică autoritățile naționale de concurență să fie organisme eficace de asigurare a respectării normelor. Domeniul de aplicare al directivei include aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE și dispozițiile din dreptul național al concurenței aplicate în paralel cu articolele 101 și 102 din TFUE aceluiași caz, cu excepția articolului 29 alineatul (2), care se extinde, de asemenea, la cazurile în care dreptul național al concurenței se aplică în mod exclusiv.
2. Prezenta directivă instituie anumite norme privind asistența reciprocă pentru a garanta buna funcționare a pieței interne și a sistemului de cooperare strânsă în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

- (1) „autoritate națională de concurență” înseamnă o autoritate desemnată de un stat membru în conformitate cu articolul 35 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 ca fiind responsabilă cu aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE. Statele membre pot desemna una sau mai multe autorități administrative („autoritate națională

³ JO C 369, 17.12.2011, p. 14.

administrativă de concurență”), precum și una sau mai multe autorități judiciare („autoritate națională judiciară de concurență”) pentru a îndeplini aceste funcții;

- (2) „autoritate de concurență” înseamnă o autoritate națională de concurență sau Comisia ori ambele, în funcție de context;
- (3) „Rețeaua europeană în domeniul concurenței” înseamnă rețeaua autorităților publice, formată din autoritățile naționale de concurență și Comisie, pentru a oferi un forum de discuții și cooperare în aplicarea și asigurarea respectării articolelor 101 și 102 din TFUE;
- (4) „dispoziții din dreptul național al concurenței” înseamnă prevederile din legislația națională care urmăresc în principal același obiectiv ca articolele 101 și 102 din TFUE și care sunt aplicate aceluiași caz, în paralel cu legislația antitrust a Uniunii în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, cu excepția utilizării informațiilor extrase din declarațiile de clemență sau din propunerile de tranzacție, menționate la articolul 29 alineatul (2), și excluzând dispozițiile de drept național care impun sancțiuni penale persoanelor fizice;
- (5) „instanță națională” înseamnă o autoritate judiciară în sensul articolului 267 din TFUE;
- (6) „instanță de control judiciar” înseamnă o instanță națională care este competentă, prin soluționarea unor căi de atac ordinare, să exercite controlul judiciar asupra deciziilor unei autorități naționale de concurență sau asupra hotărârilor pronunțate privind deciziile respective, indiferent dacă acea instanță este sau nu competentă să constate încălcări ale dreptului concurenței;
- (7) „procedură” înseamnă procedura desfășurată în fața unei autorități naționale de concurență pentru aplicarea articolului 101 sau 102 din TFUE până la terminarea acesteia prin adoptarea de către autoritate a unei decizii menționate la articolul 9 sau la articolul 11 ori până când autoritatea ajunge la concluzia că nu există motive pentru continuarea acțiunii sale sau, în cazul Comisiei, înseamnă procedura desfășurată de aceasta pentru aplicarea articolului 101 sau 102 din TFUE, până la terminarea acesteia prin adoptarea unei decizii în temeiul articolului 7, 9 sau 10 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 sau până când aceasta ajunge la concluzia că nu există motive pentru continuarea acțiunii sale;
- (8) „întreprindere” astfel cum se prevede la articolele 101 și 102 din TFUE, înseamnă orice entitate care desfășoară o activitate economică, indiferent de statutul său juridic și de modul în care este finanțată, în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene;
- (9) „cartel secret” înseamnă un acord și/sau practici concertate între doi sau mai mulți concurenți care vizează coordonarea comportamentului concurențial al acestora pe piață și/sau influențarea parametrilor relevanți ai concurenței prin practici precum fixarea prețurilor de achiziție sau de vânzare ori a altor condiții comerciale, atribuirea cotelor de producție sau de vânzări, împărțirea piețelor inclusiv prin manipularea procedurilor de cerere de oferte, restricții la importuri sau exporturi și/sau acțiuni anticoncurențiale împotriva altor concurenți, de care nu au cunoștință, parțial sau total, decât participanții la acesta;
- (10) „imunitatea la amenzi” înseamnă că nu se impun amenzi unei întreprinderi pentru participarea sa la un cartel secret în schimbul cooperării cu o autoritate de concurență în cadrul unui program de clemență;

- (11) „reducerea amenzilor” înseamnă că se impun amenzi reduse față de nivelul cu care ar fi fost sancționată în mod normal o întreprindere pentru participarea sa la un cartel secret în schimbul cooperării cu o autoritate de concurență în cadrul unui program de clemență;
- (12) „clemență” înseamnă atât imunitatea la amenzi, cât și reducerea amenzilor;
- (13) „program de clemență” înseamnă un program privind aplicarea articolului 101 din TFUE sau a dreptului național al concurenței, pe baza căruia un participant la un cartel secret, în mod independent de celelalte întreprinderi implicate în cartel, cooperează în cadrul unei investigații desfășurate de o autoritate de concurență, furnizând în mod voluntar informațiile pe care acesta le are despre cartel și despre rolul său în cadrul cartelului și primind în schimb, printr-o decizie sau prin încetarea procedurii, imunitate la amenzi sau o reducere a amenzilor care ar urma să fie impuse pentru implicarea sa în cartel;
- (14) „declarație de clemență” înseamnă informarea în mod voluntar a unei autorități de concurență, în scris sau oral, de către o întreprindere sau o persoană fizică sau în numele acesteia ori o înregistrare a acestei informări, care prezintă cunoștințele întreprinderii sau ale persoanei fizice în cauză cu privire la un cartel secret și propriul rol în cadrul acestuia și care a fost redactată în mod specific pentru a fi înaintată autorității de concurență în vederea obținerii imunității la amendă sau a unei reduceri a amenzii în cadrul unui program de clemență, neincluzând informațiile preexistente;
- (15) „informații preexistente” înseamnă probe care există indiferent de procedurile unei autorități de concurență și indiferent dacă aceste informații se află sau nu în dosarul unei autorități de concurență;
- (16) „propunere de tranzacție” înseamnă informarea în mod voluntar a unei autorități de concurență de către o întreprindere sau în numele unei întreprinderi, care cuprinde recunoașterea participării sale la o încălcare a articolului 101 din TFUE sau a dreptului național al concurenței sau renunțarea la a contesta această participare și asumarea responsabilității sale pentru încălcarea respectivă, informare redactată în mod specific pentru ca autoritatea de concurență să poată aplica o procedură simplificată sau accelerată;
- (17) „solicitant” înseamnă o întreprindere care depune o cerere de imunitate sau de reducere a amenzilor în cadrul unui program de clemență;
- (18) „autoritate solicitantă” înseamnă o autoritate națională de concurență care formulează o cerere de asistență reciprocă, astfel cum se prevede la articolul 23, 24 sau 25;
- (19) „autoritate solicitată” înseamnă o autoritate națională de concurență care primește o cerere de asistență reciprocă, iar în cazul unei solicitări de asistență menționate la articolele 24 și 25, autoritate solicitată poate însemna biroul, autoritatea sau direcția publică competentă care are ca responsabilitate principală executarea unor astfel de decizii în temeiul actelor cu putere de lege, actelor administrative și practicilor naționale administrative.

Toate trimiterile la aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE și la încălcarea acestor articole se înțeleg ca incluzând aplicarea, în același caz și în paralel, a dispozițiilor dreptului național al concurenței.

CAPITOLUL II

DREPTURILE FUNDAMENTALE

Articolul 3

Garanții

Exercitarea competențelor menționate în prezenta directivă de către autoritățile naționale de concurență face obiectul unor garanții adecvate, inclusiv respectarea dreptului întreprinderilor la apărare și la o cale de atac eficientă în fața unei instanțe, în conformitate cu principiile generale ale dreptului Uniunii și cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

CAPITOLUL III

INDEPENDENȚĂ ȘI RESURSE

Articolul 4

Independență

1. Pentru a garanta independența autorităților naționale administrative de concurență atunci când aplică articolele 101 și 102 din TFUE, statele membre se asigură că acestea își duc la îndeplinire sarcinile și își exercită competențele în mod imparțial și în interesul asigurării eficace și uniforme a respectării acestor dispoziții, sub rezerva cerințelor proporționale în materie de răspundere și fără a aduce atingere cooperării strânse dintre autoritățile de concurență în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței.
2. În special, statele membre trebuie să se asigure că:
 - a) personalul și membrii organului decizional al autorităților naționale administrative de concurență pot să își îndeplinească atribuțiile și să își exercite competențele de aplicare a articolelor 101 și 102 din TFUE fără intervenții politice și alte influențe din exterior;
 - b) personalul și membrii organului decizional al autorităților naționale administrative de concurență nu solicită și nu acceptă instrucțiuni din partea niciunui guvern sau a niciunei alte entități publice sau private în îndeplinirea sarcinilor care le revin și în exercitarea competențelor lor de aplicare a articolelor 101 și 102 din TFUE;
 - c) personalul și membrii organului decizional al autorităților naționale administrative de concurență se abțin de la orice acțiune incompatibilă cu îndeplinirea sarcinilor care le revin și cu exercitarea competențelor lor de aplicare a articolelor 101 și 102 din TFUE;
 - d) membrii organului decizional al autorităților naționale administrative de concurență pot fi demisi doar în cazul în care nu mai îndeplinesc condițiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor care le revin sau în cazul în care au comis o abatere gravă în temeiul dreptului intern. Motivele demiterii ar trebui

să fie prevăzute în prealabil în dreptul intern. Aceștia nu pot fi demiși din motive legate de îndeplinirea corespunzătoare a sarcinilor care le revin și de exercitarea competențelor lor de aplicare a articolelor 101 și 102 din TFUE, astfel cum sunt definite la articolul 5 alineatul (2);

- e) autoritățile naționale administrative de concurență au competența de a-și stabili prioritățile pentru îndeplinirea sarcinilor de aplicare a articolelor 101 și 102 din TFUE, astfel cum sunt definite la articolul 5 alineatul (2). În măsura în care autoritățile naționale administrative de concurență sunt obligate să examineze reclamațiile depuse în mod oficial, aceasta include competența autorităților respective de a respinge astfel de reclamații pe motiv că nu le consideră o prioritate. Acest lucru nu aduce atingere competenței autorităților naționale de concurență de a respinge reclamații pe alte motive definite de dreptul intern.

Articolul 5

Resurse

1. Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență dispun de resursele umane, financiare și tehnice necesare pentru îndeplinirea cu eficacitate a sarcinilor și a competențelor care le revin în aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE, astfel cum sunt definite la alineatul (2).
2. Aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE de către autoritățile naționale de concurență include: efectuarea de investigații în vederea aplicării articolelor 101 și 102 din TFUE; luarea de decizii în aplicarea acestor dispoziții în temeiul articolului 5 din Regulamentul 1/2003 și cooperarea strânsă în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței, în vederea asigurării unei aplicări eficace și uniforme a articolelor 101 și 102 din TFUE.

CAPITOLUL IV

COMPETENȚE

Articolul 6

Competența de a inspecta incinte destinate activităților economice

1. Statele membre se asigură că autoritățile naționale administrative de concurență pot efectua toate inspecțiile neanunțate necesare asupra întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi în vederea aplicării articolelor 101 și 102 din TFUE. Statele membre se asigură că reprezentanții oficiali și alte persoane care îi însoțesc și care sunt autorizate de către autoritățile naționale de concurență să efectueze o inspecție sunt împuterniciți cel puțin:
 - a) să intre în orice incinte, pe orice terenuri și în orice mijloace de transport ale întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi;
 - b) să examineze registrele și alte documente privind activitatea economică, indiferent de suportul pe care sunt stocate, inclusiv să aibă dreptul de a accesa informațiile care sunt accesibile entității care face obiectul inspecției;

- c) să ia sau să obțină, sub orice formă, copii sau extrase din aceste registre și documente și, în cazul în care consideră că este necesar, să continue realizarea de căutări în aceste copii sau extrase la sediul autorității sau în alte incinte desemnate;
 - d) să sigileze orice incinte destinate activității economice și orice registre și documente pe perioada inspecției și în măsura necesară inspecției;
 - e) să ceară oricărui reprezentant sau membru al personalului întreprinderii sau asociației de întreprinderi explicații cu privire la faptele sau documentele legate de obiectul și scopul inspecției și să înregistreze răspunsul acestora.
2. Statele membre se asigură că întreprinderile și asociațiile de întreprinderi sunt obligate să se supună inspecțiilor efectuate de autoritățile naționale administrative de concurență. În cazul în care o întreprindere sau o asociație de întreprinderi se opune efectuării unei inspecții ordonate de către o autoritate națională administrativă de concurență sau autorizate de o autoritate judiciară națională, autoritățile naționale de concurență pot primi asistența necesară din partea poliției sau a unei agenții de asigurare a respectării legii echivalente, astfel încât să li se permită să efectueze inspecția. Această asistență poate fi obținută și în scop preventiv.

Articolul 7

Competența de a inspecta alte incinte

1. Statele membre se asigură că, în cazul în care există o bănuială întemeiată că registrele sau alte documente privind activitatea și obiectul inspecției care ar putea fi relevante pentru a dovedi o încălcare gravă a articolului 101 sau a articolului 102 din TFUE sunt păstrate în orice alte incinte decât cele menționate la articolul 6, pe orice terenuri sau în orice mijloace de transport, inclusiv în locuințele administratorilor, managerilor și altor membri ai personalului întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi, autoritățile naționale administrative de concurență pot efectua inspecții neanunțate asupra acestor incinte, terenuri și mijloace de transport.
2. Aceste inspecții nu pot fi efectuate fără autorizarea prealabilă a unei autorități judiciare naționale.
3. Statele membre se asigură că reprezentanții oficiali și alte persoane care îi însoțesc, autorizate de instanțele naționale să efectueze o inspecție în conformitate cu alineatul 1 din prezentul articol, au cel puțin competențele prevăzute la articolul 6 alineatul (1) literele (a), (b) și (c) și la articolul 6 alineatul (2).

Articolul 8

Cereri de informații

Statele membre se asigură că autoritățile naționale administrative de concurență pot, printr-o decizie, să ceară întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi să furnizeze, într-un anumit termen-limită, toate informațiile necesare pentru aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE. Această obligație se referă la informațiile care sunt accesibile întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi.

Articolul 9

Constatarea și încetarea încălcării

Statele membre se asigură că, atunci când autoritățile naționale de concurență constată o încălcare a articolului 101 sau 102 din TFUE, acestea pot solicita, printr-o decizie, ca întreprinderile și asociațiile de întreprinderi în cauză să înceteze respectiva încălcare. În acest scop, acestea pot impune orice măsuri corective comportamentale sau structurale care sunt proporționale cu încălcarea comisă și necesare pentru încetarea efectivă a încălcării.

Articolul 10

Măsuri provizorii

Statele membre se asigură că autoritățile naționale administrative de concurență, acționând din oficiu, pot, printr-o decizie, să ordone întreprinderilor să ia măsuri provizorii, cel puțin în cazurile în care există o urgență determinată de riscul unui prejudiciu grav și ireparabil pentru concurență și pe baza constatării *prima facie* a unei încălcări a articolului 101 sau 102 din TFUE. O astfel de decizie se aplică pentru o anumită perioadă de timp și poate fi reînnoită în măsura în care acest lucru este necesar și adecvat.

Articolul 11

Angajamente

Statele membre se asigură că, în cadrul procedurilor inițiate în vederea adoptării unei decizii de încetare a unei încălcări a articolului 101 sau 102 din TFUE, autoritățile naționale de concurență pot, printr-o decizie, să confere caracter obligatoriu angajamentelor asumate de întreprinderi pentru a răspunde preocupărilor exprimate de aceste autorități. O astfel de decizie poate fi adoptată pentru o perioadă determinată și prin aceasta se constată că nu mai există motive pentru o acțiune a autorității naționale de concurență în cauză.

CAPITOLUL V

AMENZI ȘI PENALITĂȚI CU TITLU COMINATORIU

Articolul 12

Amenzi impuse întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi

1. Fără a aduce atingere legislației naționale a statelor membre care prevede impunerea de sancțiuni în cadrul unei acțiuni penale, statele membre se asigură că autoritățile naționale administrative de concurență pot fie să impună, printr-o decizie în cadrul unei proceduri administrative, fie să ceară, în cadrul unei acțiuni judiciare nepenale, impunerea unor amenzi eficace, proporționale și disuasive împotriva întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi, în cazul în care încalcă articolul 101 sau 102 din TFUE în mod intenționat sau din neglijență.

2. Fără a aduce atingere legislației naționale a statelor membre care prevede impunerea de sancțiuni în cadrul unei acțiuni penale, statele membre se asigură că autoritățile naționale administrative de concurență pot fie să impună, printr-o decizie în cadrul unei proceduri administrative, fie să ceară, în cadrul unei acțiuni judiciare nepenale, impunerea unor amenzi eficace, proporționale și disuasive împotriva întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi, care sunt stabilite în funcție de cifra lor de afaceri totală, în cazul în care în mod intenționat sau din neglijență:
- a) acestea nu se supun unei inspecții menționate la articolul 6 alineatul (2);
 - b) sunt distruse sigiliile aplicate de către reprezentanții oficiali sau de alte persoane care îi însoțesc, autorizate de către autoritățile naționale de concurență, astfel cum sunt menționate la articolul 6 alineatul (1) litera (d);
 - c) ca răspuns la o întrebare adresată în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) litera (e), acestea dau un răspuns incorect, care induce în eroare, nu furnizează sau refuză să furnizeze un răspuns complet ori nu rectifică, în termenul stabilit de autoritatea națională de concurență, un răspuns incorect, care induce în eroare sau incomplet al unui membru al personalului;
 - d) acestea furnizează informații incorecte, incomplete sau care induc în eroare ca răspuns la o decizie menționată la articolului 8 sau nu furnizează informațiile în termenul stabilit;
 - e) acestea nu respectă o decizie menționată la articolele 10 și 11.
3. Statele membre se asigură că noțiunea de întreprindere include, în ceea ce privește impunerea amenzilor, societățile-mamă și succesorii juridici și economici ai întreprinderilor.

Articolul 13

Calcularea amenzilor

1. Statele membre se asigură că, atunci când autoritățile naționale de concurență stabilesc cuantumul amenzii pentru o încălcare a articolului 101 sau 102 din TFUE se ține seama atât de gravitatea, cât și de durata încălcării.
2. Statele membre se asigură că atunci când se aplică o amendă unei asociații de întreprinderi luându-se în considerare cifra de afaceri a membrilor săi, iar asociația nu este solvabilă, aceasta este obligată să le ceară membrilor ei să contribuie la plata amenzii.

Atunci când acest lucru este necesar pentru a garanta plata integrală a amenzii, statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență au dreptul să solicite plata sumei restante a amenzii de la fiecare întreprindere ai cărei reprezentanți au fost membri în organismele de decizie ale asociației. Dacă rămân încă sume neachitate, autoritățile naționale de concurență au dreptul de a solicita plata sumei restante a amenzii de la oricare membru al asociației care a fost activ pe piața pe care a avut loc încălcarea. Cu toate acestea, plata nu se solicită de la acei membri ai asociației care nu au comis încălcarea și fie nu au avut cunoștință de aceasta, fie s-au distanțat activ de aceasta înainte de inițierea investigației.

Articolul 14

Cuquantumului maxim al amenzii

1. Statele membre se asigură că cuquantumul maxim al amenzii pe care o poate impune o autoritate națională de concurență fiecărei întreprinderi sau asociații de întreprinderi care participă la o încălcare a articolului 101 sau 102 din TFUE nu se stabilește la un nivel mai mic de 10 % din cifra de afaceri mondială totală a acesteia înregistrată în exercițiul financiar care precedă decizia.
2. În cazul în care încălcarea săvârșită de o asociație de întreprinderi privește activitățile membrilor săi, cuquantumul maxim al amenzii nu se stabilește la un nivel mai mic de 10 % din suma cifrelor de afaceri mondiale totale ale fiecărui membru activ pe piața afectată de încălcarea săvârșită de asociație. Cu toate acestea, răspunderea financiară a fiecărei întreprinderi privind plata amenzii nu poate depăși suma maximă stabilită în conformitate cu alineatul (1).

Articolul 15

Penalități cu titlu cominatoriu

Statele membre se asigură că autoritățile naționale administrative de concurență pot aplica, prin decizie, penalități cu titlu cominatoriu eficace, proporționale și disuasive asupra întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi, care se stabilesc în funcție de cifra de afaceri totală zilnică a acestora în scopul de a le obliga:

- a) să se supună unei inspecții menționate la articolul 6 alineatul (2);
- b) să furnizeze informații complete și exacte, astfel cum se menționează la articolul 8;
- c) să respecte o decizie menționată la articolele 9, 10 și 11.

CAPITOLUL VI

POLITICA DE CLEMENTĂ

Articolul 16

Imunitatea la amenzi

1. Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență dispun de programe de clemență care să le permită să acorde imunitate la amenzi întreprinderilor.
2. Statele membre se asigură că imunitatea poate fi acordată numai dacă întreprinderea
 - a) îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 18;
 - b) își divulgă participarea la un cartel secret și
 - c) este prima care furnizează elemente de probă care:
 - i. în momentul în care autoritatea națională de concurență primește cererea, îi permit să efectueze o inspecție direcționată în legătură cu cartelul secret, cu condiția ca autoritatea națională de concurență să nu fie deja în

posesia elementelor de probă pentru a efectua o inspecție în legătură cu cartelul secret sau să nu fi efectuat deja o astfel de inspecție sau

- ii. în opinia autorității naționale de concurență, îi permit constatarea unei încălcări a dreptului concurenței, cu condiția ca autoritatea națională de concurență să nu fie deja în posesia elementelor de probă pentru a constata încălcarea și nicio altă întreprindere să nu fi îndeplinit anterior condițiile pentru a beneficia de imunitate în temeiul alineatului (2) litera (c) punctul (i) în ceea ce privește același cartel.
3. Statele membre se asigură că toate întreprinderile sunt eligibile pentru a beneficia de imunitate la amenzi, cu excepția întreprinderilor care au luat măsuri pentru a constrânge alte întreprinderi să participe la un cartel secret.

Articolul 17

Reducerea amenzilor

1. Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență dispun de programe de clemență care să le permită să acorde o reducere a amenzilor impuse întreprinderilor care nu îndeplinesc condițiile pentru a beneficia de imunitate.
2. Statele membre se asigură că reducerea amenzii este acordată numai în cazul în care sunt îndeplinite condițiile stabilite la articolul 18 și solicitantul își divulgă participarea la un cartel secret și îi furnizează autorității naționale de concurență elemente de probă cu privire la presupusul cartel secret care reprezintă o valoare adăugată semnificativă în scopul dovedirii încălcării articolului 101 din TFUE sau a unei dispoziții corespunzătoare din legislația națională, în raport cu elementele de probă aflate deja în posesia autorității naționale de concurență la momentul depunerii cererii.
3. Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență sunt în măsură să acorde o reducere suplimentară a cuantumului amenzii în cazul în care solicitantul prezintă elemente de probă pe baza cărora autoritatea națională de concurență poate dovedi, fără a fi nevoie de alte coroborări, fapte suplimentare care conduc la o creștere a amenzilor, în comparație cu amenzile care le-ar fi fost altfel aplicate participanților la cartelul secret. Reducerea amenzilor în cazul solicitantului este proporțională cu majorarea amenzilor.

Articolul 18

Condiții generale de clemență

Statele membre se asigură că, pentru a beneficia de clemență, solicitantul trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- a) și-a încheiat implicarea în presupusul cartel secret de îndată ce a depus cererea, cu excepția a ceea ce ar fi în mod rezonabil necesar, în opinia autorității naționale de concurență competente, în vederea păstrării integrității investigației sale;
- b) cooperează în mod real, pe deplin, permanent și cu rapiditate cu autoritatea națională de concurență de la momentul depunerii cererii până în momentul în care autoritatea

și-a încheiat procedura împotriva tuturor părților investigate prin adoptarea unei decizii sau a pus capăt procedurii în alt mod. Cooperarea include:

- i. furnizarea autorității naționale de concurență, de îndată, a tuturor informațiilor și elementelor de probă relevante referitoare la presupusul cartel secret, care îi parvin sau la care are acces;
 - ii. rămânerea la dispoziția autorității naționale de concurență pentru a răspunde oricărei cereri care poate contribui la stabilirea faptelor;
 - iii. asigurarea faptului că actualii (și, în măsura în care este posibil, foștii) angajați și administratori sunt disponibili pentru a fi audiați de autoritatea națională de concurență;
 - iv. interdicția de a distruge, a falsifica sau a ascunde informații sau elemente de probă relevante și
 - v. interdicția de a divulga existența sau conținutul cererii sale înainte ca autoritatea națională de concurență să formuleze obiecțiuni în cadrul procedurii, cu excepția cazului în care se convine altfel și
- c) atunci când iau în considerare depunerea unei cereri la autoritatea națională de concurență:
- i. nu trebuie să fi distrus, falsificat sau ascuns elemente de probă referitoare la presupusul cartel secret sau
 - ii. nu trebuie să fi dezvăluit existența sau conținutul cererii avute în vedere decât altor autorități de concurență.

Articolul 19

Forma cererilor de clemență

Statele membre se asigură că cererile de clemență se pot face în scris și că autoritățile naționale de concurență dispun de un sistem care să le permită să accepte declarații de clemență verbal sau prin alte mijloace care nu presupun prezentarea de documente, informații sau alte materiale aflate în posesia, custodia sau controlul solicitantului.

Articolul 20

Numărul de ordine al cererii formale de imunitate

1. Statele membre se asigură că o întreprindere care dorește să depună o cerere de imunitate poate solicita inițial autorităților naționale de concurență acordarea unui număr de ordine. Acesta conferă solicitantului un loc în ordinea de sosire a cererilor, pe o perioadă care urmează să fie stabilită de la caz la caz de către autoritatea națională de concurență care primește cererea vizând numărul de ordine. Numărul de ordine permite solicitantului să colecteze informațiile și elementele de probă necesare în vederea atingerii pragului probatoriu relevant pentru imunitate.
2. Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență au libertatea de a decide dacă să acorde sau nu numărul de ordine.

3. Statele membre se asigură că, în cazul în care solicitantul aduce în perioada specificată informațiile și elementele de probă, se consideră că acestea au fost depuse în momentul în care a fost acordat numărul de ordine.

Articolul 21

Cereri simplificate

1. Statele membre se asigură că solicitanții care au depus la Comisie o cerere de clemență, fie prin solicitarea unui număr de ordine, fie prin prezentarea unei cereri complete în legătură cu un presupus cartel secret, pot depune cereri simplificate în ceea ce privește același cartel la autoritățile naționale de concurență pe care solicitantul le consideră bine plasate pentru a instrumenta cazul.
2. Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență acceptă cereri simplificate, cu condiția ca acestea să fie depuse într-una din formele menționate la articolul 19, să se refere la același produs, să aibă același domeniu de aplicare geografic și temporal ca cererea de clemență depusă la Comisie și să includă o scurtă descriere a următoarelor elemente, în măsura în care informațiile sunt cunoscute de solicitant în momentul depunerii:
 - a) numele și adresa solicitantului;
 - b) ceilalți participanți la presupusul cartel secret;
 - c) produsul sau produsele afectate;
 - d) teritoriul sau teritoriile afectate;
 - e) durata;
 - f) natura presupusului cartel;
 - g) statul membru (statele membre) în care probele sunt susceptibile de a fi situate și
 - h) informații despre orice cerere de clemență deja prezentată sau care ar putea fi prezentată de către solicitant cu privire la presupusul cartel secret.
3. Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență nu cer solicitantului alte informații legate de presupusa încălcare a legislației vizată de cererea simplificată în plus față de elementele prevăzute la alineatul (2) înainte de a solicita depunerea unei cereri complete în conformitate cu alineatul (6).
4. Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență care primesc o cerere simplificată furnizează solicitantului o confirmare de primire în care menționează data și ora primirii.
5. Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență care primesc o cerere simplificată verifică în momentul primirii dacă au fost deja sesizate cu o cerere simplificată sau cu o cerere de clemență referitoare la același presupus cartel secret și îl informează pe solicitant în consecință.
6. Statele membre se asigură că solicitanții au posibilitatea de a prezenta cereri de clemență complete autorităților naționale de concurență în cauză, completând cererile simplificate menționate la alineatul (1), după ce Comisia a informat aceste autorități că nu intenționează să acționeze cu privire la acest caz, în ansamblul său sau parțial. Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență au competența de a

acorda solicitanților o perioadă de timp rezonabilă în decursul căreia să depună cererea completă, împreună cu elementele de probă și informațiile aferente.

7. Statele membre se asigură că, în cazul în care solicitantul depune cererea completă în conformitate cu alineatul (6), în perioada de timp acordată de autoritatea națională de concurență, informațiile conținute în aceasta sunt considerate ca fiind prezentate la data și ora depunerii cererii simplificate. În cazul în care solicitantul a depus cererea simplificată în termen de cel mult 5 zile lucrătoare după depunerea cererii de clemență adresate Comisiei, se consideră că cererea simplificată este depusă la data și ora depunerii cererii de clemență la Comisie.

Articolul 22

Interacțiunea dintre programele de clemență și sancțiunile împotriva persoanelor fizice

Statele membre se asigură că actualii și foștii angajați și administratori ai întreprinderilor care depun la autoritățile de concurență o cerere de imunitate la amendă sunt protejați de orice sancțiuni penale și administrative și de sancțiunile impuse în cadrul unor acțiuni judiciare nepenale pentru implicarea acestora în cartelul secret care face obiectul cererii, în cazul în care acești angajați și administratori cooperează în mod activ cu autoritățile de concurență și cererea de imunitate a precedat inițierea procedurii penale.

CAPITOLUL VII

ASISTENȚA RECIPROCĂ

Articolul 23

Cooperarea dintre autoritățile de concurență

Statele membre se asigură că, atunci când autoritățile naționale administrative de concurență efectuează o inspecție în numele și în contul altor autorități naționale de concurență, în conformitate cu articolul 22 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului, reprezentanților oficiali și celorlalte persoane care îi însoțesc, autorizate de autoritatea națională de concurență solicitantă, li se permite să participe și să sprijine activ autoritatea națională de concurență solicitată în derularea inspecției, prin exercitarea competențelor menționate la articolele 6 și 7.

Articolul 24

Cereri de notificare a obiecțiunilor preliminare și a deciziilor

1. Fără a aduce atingere niciunei alte forme de notificare utilizate de o autoritate națională de concurență a statului membru solicitant în conformitate cu normele în vigoare în respectivul stat membru, statele membre se asigură că, la cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată notifică destinatarului, în numele autorității solicitante, obiecțiunile la pretinsa încălcare a articolului 101 sau 102 din TFUE și deciziile de aplicare a acestor articole, precum și documente privind executarea deciziilor de impunere a amenzilor sau a penalităților cu titlu cominatoriu.

2. Autoritatea solicitată se asigură că notificarea în statul membru solicitat se efectuează în conformitate cu actele cu putere de lege, actele administrative și practicile naționale administrative în vigoare în statul membru solicitat.

Articolul 25

Cereri de executare a deciziilor de impunere a unor amenzi sau a unor penalități cu titlu cominatoriu

1. Statele membre se asigură că, la cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată execută deciziile de impunere a unor amenzi sau a unor penalități cu titlu cominatoriu, adoptate în conformitate cu articolele 12 și 15 de autoritatea solicitantă. Acest lucru se aplică doar în măsura în care:
 - a) întreprinderea căreia i se impune amenda sau penalitatea cu titlu cominatoriu nu are o prezență legală în statul membru al autorității solicitante sau
 - b) este evident că întreprinderea căreia se impune amenda sau penalitatea cu titlu cominatoriu nu dispune de active suficiente în statul membru al autorității solicitante.
2. Autoritatea solicitată se asigură că executarea în statul membru solicitat se efectuează în conformitate cu actele cu putere de lege, actele administrative și practicile naționale administrative în vigoare în statul membru solicitat.
3. Autoritatea solicitantă poate efectua o cerere de executare numai atunci când decizia care permite executarea acesteia în statul membru solicitant este definitivă și nu mai poate face obiectul unor căi ordinare de atac.
4. Aspectele legate de termenele de prescripție sunt reglementate de actele cu putere de lege în vigoare în statul membru solicitant.
5. Autoritatea solicitată nu este obligată să execute deciziile în temeiul alineatului (1), dacă acest lucru ar fi în mod vădit contrar ordinii publice a statului membru în care se solicită executarea.

Articolul 26

Litigii privind cererile de notificare și de executare a deciziilor de impunere a unor amenzi sau a unor penalități cu titlu cominatoriu

1. Litigiile privind legalitatea unei măsuri care trebuie notificată sau a unei decizii de executare a unor amenzi sau a unor penalități cu titlu cominatoriu în temeiul articolelor 12 și 15, adoptate de o autoritate solicitantă, se soluționează de organismele competente ale statului membru solicitant în conformitate cu normele naționale ale acestui stat.
2. Litigiile cu privire la măsurile de executare luate în statul membru solicitat sau cu privire la validitatea unei notificări efectuate de autoritatea solicitată se soluționează de organismele competente ale statului membru solicitat în conformitate cu normele naționale ale acestui stat.

CAPITOLUL VIII

TERMENE DE PRESCRIPTIE

Articolul 27

Suspendarea termenelor de prescripție pentru impunerea de sancțiuni

1. Statele membre se asigură că termenele de prescripție pentru impunerea amenzilor sau a penalităților cu titlu cominatoriu de către autoritățile naționale de concurență în temeiul articolelor 12 și 15 se suspendă pe durata derulării unei proceduri în fața autorităților naționale de concurență din alte state membre sau a Comisiei cu privire la o încălcare referitoare la același acord, aceeași decizie a unei asociații de întreprinderi sau aceeași practică concertată. Termenul de prescripție este suspendat din momentul în care întreprinderii care fac obiectul procedurii i se notifică prima măsură formală de investigație. Suspendarea încetează în ziua în care autoritatea în cauză își încheie procedura și informează întreprinderea de acest lucru. Perioada de suspendare nu aduce atingere termenelor absolute de prescripție prevăzute de dreptul intern.
2. Termenul de prescripție pentru aplicarea amenzilor sau a penalităților cu titlu cominatoriu se suspendă pe durata în care decizia unei autorități de concurență face obiectul unei acțiuni în fața unei instanțe de control judiciar.

CAPITOLUL IX

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 28

Rolul autorităților naționale administrative de concurență în fața instanțelor naționale

1. Statele membre care desemnează atât o autoritate națională administrativă de concurență, competentă să investigheze încălcări ale articolului 101 sau 102 din TFUE, cât și o autoritate națională judiciară de concurență, competentă să adopte o decizie de constatare a încălcării și/sau de aplicare a amenzii se asigură că autoritatea națională administrativă de concurență poate introduce direct o acțiune în fața autorității naționale judiciare de concurență.
2. În cazul în care instanțele naționale sunt sesizate cu acțiuni împotriva deciziilor de asigurare a respectării normelor adoptate de autoritățile naționale de concurență în aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE, statele membre se asigură că autoritățile naționale administrative de concurență au capacitate procesuală de plin drept ca acuzator sau pârât în litigiul principal și se bucură de aceleași drepturi ca astfel de părți publice în aceste proceduri.

Limite privind utilizarea informațiilor

1. Informațiile colectate pe baza prevederilor din prezenta directivă ar trebui utilizate numai în scopul în care au fost obținute. Acestea nu ar trebui să fie utilizate ca probe pentru impunerea de sancțiuni persoanelor fizice.
2. Statele membre se asigură că accesul la declarațiile de clemență sau la propunerile de tranzacție se acordă numai în scopul exercitării dreptului la apărare în cadrul procedurilor desfășurate în fața unei autorități naționale de concurență. Statele membre se asigură că informațiile extrase din declarațiile de clemență sau propunerile de tranzacție pot fi utilizate de către partea care a obținut acces la dosar numai atunci când acest lucru este necesar pentru exercitarea dreptului său la apărare în cadrul unor acțiuni în fața instanțelor din statele membre în cauze care sunt legate în mod direct de cazul în care a fost acordat accesul, și care se referă la:
 - a) repartizarea între participanții la cartel a cuantumului amenzii aplicate în solidar acestora de către o autoritate națională de concurență sau
 - b) controlul judiciar al deciziei prin care o autoritate națională de concurență a constatat o încălcare a articolului 101 din TFUE sau a unor dispoziții din dreptul național al concurenței.
3. Statele membre se asigură că următoarele categorii de informații obținute în cadrul procedurii derulate de o autoritate națională de concurență nu pot fi utilizate în cadrul unor acțiuni în fața instanțelor naționale până când autoritatea națională de concurență nu și-a încheiat procedura împotriva tuturor părților investigate prin adoptarea unei decizii menționate la articolul 9 sau 11 sau a pus capăt procedurii în alt mod:
 - a) informații care au fost pregătite de alte persoane fizice sau juridice în mod specific în cadrul procedurii derulate de o autoritate națională de concurență și
 - b) informații pe care autoritatea națională de concurență le-a redactat și le-a transmis părților în cursul procedurilor sale.
4. Statele membre se asigură că declarațiile de clemență vor fi schimbate între autoritățile naționale de concurență în temeiul articolului 12 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 numai:
 - a) cu acordul solicitantului sau
 - b) în cazul în care autoritatea care primește informațiile a fost sesizată, de același solicitant, referitor la aceeași încălcare, cu aceeași solicitare de clemență ca și autoritatea care transmite informațiile, cu condiția ca, la momentul transmiterii informațiilor, solicitantul de clemență să nu poată să retragă informațiile pe care le-a comunicat autorității care primește informațiile sau
 - c) în cazul în care autoritatea de primire a oferit un angajament scris că informațiile care i-au fost transmise sau orice alte informații pe care le poate obține după data și ora transmiterii, astfel cum au fost indicate de autoritatea de emitere, nu vor fi utilizate de către aceasta sau de orice altă autoritate căreia îi sunt transmise ulterior pentru a impune sancțiuni împotriva solicitantului sau oricărei alte persoane juridice sau fizice care beneficiază de tratament preferențial din partea autorității care transmite informațiile în urma cererii

solicitantului în temeiul programului său de clemență sau a oricărui angajat sau fost angajat al uneia din persoanele menționate mai sus

și cu condiția ca protecția împotriva divulgării acordată de autoritatea națională de concurență care primește informațiile să fie echivalentă cu cea conferită de autoritatea națională de concurență de transmitere.

5. În cazul în care autoritatea de concurență care primește informațiile furnizate în mod voluntar de către un solicitant, transmite aceste informații, în temeiul articolului 12 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, fără acordul solicitantului, statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență care primesc informațiile pot să își asume angajamentul menționat la alineatul (4) litera (c).
6. Alineatele (2)-(5) se aplică indiferent de forma în care se depun declarațiile de clemență în temeiul articolului 19.

Articolul 30

Admisibilitatea probelor în fața autorităților naționale de concurență

Statele membre se asigură că printre mijloacele de probă admisibile în fața unei autorități naționale de concurență se regăsesc înscrisurile, declarațiile orale, înregistrările și orice alte obiecte care conțin informații, indiferent de tipul suportului pe care sunt stocate informațiile.

Articolul 31

Cheltuielile legate de sistemul aferent Rețelei europene în domeniul concurenței

Costurile suportate de Comisie în legătură cu menținerea și dezvoltarea sistemului aferent Rețelei europene în domeniul concurenței, precum și cu cooperarea în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței sunt suportate de la bugetul general al Uniunii, în limita creditelor disponibile.

CAPITOLUL X

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 32

Transpunere

1. Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până cel târziu [perioada de transpunere de doi ani]. Statele membre comunică de îndată Comisiei textul acestor acte.

Atunci când statele membre adoptă aceste acte, ele cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.
2. Statele membre comunică Comisiei textul principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 33

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 34

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Parlamentul European,
Președintele*

*Pentru Consiliu,
Președintele*

FIȘĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

- 1.1. Denumirea propunerii/inițiativei
- 1.2. Domeniul (domeniile) de politică în cauză în structura ABM/ABB
- 1.3. Tipul propunerii/inițiativei
- 1.4. Obiectiv(e)
- 1.5. Motivele propunerii/inițiativei
- 1.6. Durata și impactul financiar
- 1.7. Modul (modurile) de gestiune preconizat(e)

2. MĂSURI DE GESTIONARE

- 2.1. Dispoziții în materie de monitorizare și de raportare
- 2.2. Sistemul de gestiune și de control
- 2.3. Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

- 3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)
- 3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor
 - 3.2.1. *Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor*
 - 3.2.2. *Impactul estimat asupra creditelor operaționale*
 - 3.2.3. *Impactul estimat asupra creditelor cu caracter administrativ*
 - 3.2.4. *Compatibilitatea cu actualul cadru financiar multianual*
 - 3.2.5. *Contribuția terților*
- 3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

FIȘĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

1.1. Denumirea propunerii/inițiativei

Directiva Parlamentului European și a Consiliului privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie organisme mai eficace de asigurare a respectării normelor și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne.

1.2. Domeniul (domeniile) de politică în cauză în structura ABM/ABB¹

Domeniul de politică: Titlul 03 – Politica în domeniul concurenței.

Activități: 03 02 – Coordonarea politicilor, Rețeaua europeană în domeniul concurenței și cooperarea internațională.

03 05 – Înțelegeri între întreprinderi, politică antitrust și liberalizare.

1.3. Tipul propunerii/inițiativei

Propunerea/inițiativa se referă la **o acțiune nouă**.

1.4. Obiectiv(e)

1.4.1. Obiectiv(e) strategic(e) multianual(e) al(e) Comisiei vizat(e) de propunere/inițiativă

Obiectivul general A: Un nou impuls pentru locuri de muncă, creștere și investiții.

1.4.2. Obiectiv(e) specific(e) și activitatea (activitățile) ABM/ABB în cauză

Obiectivul specific nr. 2: O aplicare eficace și coerentă a dreptului UE în materie de concurență de către autoritățile naționale de concurență și instanțele naționale.

Activitatea (activitățile) ABM/ABB în cauză: 03 02 - Coordonarea politicilor, Rețeaua europeană în domeniul concurenței și cooperarea internațională și 03 05 - Înțelegeri între întreprinderi, politică antitrust și liberalizare.

1.4.3. Rezultatul (rezultatele) și impactul preconizate

1.4.4. Principalul impact al inițiativei va fi asupra autorităților naționale de concurență (denumite în continuare „ANC”), a întreprinderilor și a consumatorilor, astfel cum s-a explicat în secțiunea 2 din expunerea de motive. Indicatori de rezultat și de impact

Tabelul de mai jos prezintă exemple de indicatori care ar putea fi utilizați pentru a măsura rezultatele și impactul.

Obiective	Indicatori principali
Asigurarea faptului că toate ANC dispun de instrumente eficace de investigare și luare a deciziilor.	Activitatea legislativă 1. Disponibilitatea unor instrumente de investigare și decizionale de bază pentru fiecare ANC. 2. Disponibilitatea unor garanții procedurale esențiale pentru fiecare ANC. 3. Utilizarea de instrumente de investigare noi de

¹ ABM: gestionarea pe activități; ABB: întocmirea bugetului pe activități.

	<p>către fiecare ANC.</p> <p>4. Numărul de decizii de asigurare a respectării normelor în cadrul fiecărei categorii de decizie (de exemplu, interdicții, angajamente, măsuri provizorii).</p> <p>Măsuri cu caracter neobligatoriu:</p> <p>1. Aplicarea de către ANC a practicilor recomandate/orientărilor, dacă este cazul, care trebuie să fie aprobate de REC.</p>
<p>Asigurarea faptului că toate ANC sunt în măsură să impună amenzi eficace.</p>	<p>Activitate legislativă:</p> <p>1. În statele membre care aplică în prezent amenzi întreprinderilor în cadrul unor acțiuni penale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Disponibilitatea amenzilor în cadrul procedurilor administrative/acțiunilor judiciare nepenale. - Posibilitatea ANC de a iniția acțiuni în instanță/de a se apăra în cadrul unor astfel de acțiuni. - Numărul de amenzi raportat la numărul de cazuri față de perioada anterioară când amenzile erau impuse în principal în cadrul unor acțiuni penale. <p>2. Aplicarea maximului legal al amenzilor pentru fiecare ANC.</p> <p>3. Modificările în ceea ce privește nivelul amenzilor, comparativ cu situația anterioară intrării în vigoare a prezentei directive.</p> <p>4. Cuantumul total al amenzilor aplicate.</p> <p>5. Includerea sau neincluderea în noțiunea de întreprindere, în ceea ce privește impunerea amenzilor, a societăților-mamă și a succesorilor juridici și economici ai întreprinderilor.</p> <p>Măsuri cu caracter neobligatoriu:</p> <p>1. Aplicarea de către ANC a practicilor recomandate/orientărilor, dacă este cazul, care trebuie să fie aprobate de REC.</p>
<p>Garantarea faptului că toate ANC au un program de clemență bine conceput, care să faciliteze, de asemenea, aplicarea măsurilor de clemență în mai multe jurisdicții.</p>	<p>Acțiune legislativă:</p> <p>1. Disponibilitatea unor garanții eficace de care să dispună ANC în sensul că solicitanții de clemență își pot păstra numărul de ordine de depunere a cererii de clemență.</p>

	<p>2. Disponibilitatea unor norme pe care ANC să le aplice pentru a proteja de sancțiuni angajații solicitanților de clemență.</p> <p>3. Numărul de cereri de clemență primite de fiecare ANC.</p> <p>Măsuri cu caracter neobligatoriu:</p> <p>1. Aplicarea de către ANC a practicilor recomandate/orientărilor, dacă este cazul, care trebuie să fie aprobate de REC.</p>
Asigurarea faptului că ANC dispun de suficiente resurse și pot asigura în mod independent respectarea normelor UE în materie de concurență.	<p>Acțiune legislativă:</p> <p>1. Disponibilitatea unor norme pe care ANC să le aplice pentru a se asigura că nu primesc instrucțiuni de la organisme publice sau private.</p> <p>2. Sondaj pentru a evalua dacă ANC au fost supuse unor încercări de subminare a independenței acestora.</p> <p>3. Sondaj pentru a evalua dacă ANC dispun de resursele umane și financiare necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor lor, inclusiv analize ale tendințelor și compararea nivelurilor de personal și de buget.</p>
Costuri suplimentare suportate de ANC.	<p>1. Costurile suplimentare suportate ca rezultat al consolidării competențelor (cursuri de formare, etc.)</p> <p>2. Costuri legate de activitatea ANC de asigurare a respectării normelor antitrust (costuri de activitate în raport cu cuantumul amenzilor aplicate).</p>

1.5. Motivele propunerii/inițiativei

1.5.1. Cerință (cerințe) de îndeplinit pe termen scurt sau lung

Obiectivul principal al acestei inițiative legislative este de a asigura că se atinge pe deplin potențialul sistemului descentralizat de asigurare a respectării normelor UE în materie de concurență instituit prin Regulamentul (CE) nr. 1/2003, prin conferirea ANC de mijloace care să le permită să fie organisme mai eficace de asigurare a respectării acestor norme. Acest lucru va spori asigurarea eficace a respectării normelor UE în materie de concurență și va promova o cooperare strânsă în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței.

Pentru aceasta, este necesar să se îndeplinească următoarele obiective specifice:

1. asigurarea faptului că toate ANC dispun de instrumente eficace de investigare și luare a deciziilor;
2. asigurarea faptului că toate ANC sunt în măsură să impună amenzi eficace și disuasive;
3. asigurarea faptului că toate ANC au un program de clemență bine conceput, care să faciliteze aplicarea măsurilor de clemență în mai multe jurisdicții și

4. asigurarea faptului că ANC dispun de suficiente resurse și pot asigura în mod independent respectarea normelor UE în materie de concurență.

1.5.2. *Valoarea adăugată a implicării UE*

Există mai multe motive care justifică o implicare a UE în vederea atingerii obiectivelor descrise în secțiunea 1.5.1 și a exploatarea pe deplin a posibilităților oferite de sistemul descentralizat de asigurare a respectării normelor UE în materie de concurență, astfel cum s-a explicat în secțiunea 2 din expunerea de motive.

1.5.3. *Învățămintele desprinse din experiențe anterioare similare*

Competența ANC de a aplica normele UE în materie de concurență derivă din Regulamentul (CE) nr. 1/2003. Prin urmare, asigurarea respectării normelor UE în materie de concurență se desfășoară în prezent la o scară la care Comisia nu ar fi putut ajunge vreodată acționând singură. Începând din 2004, Comisia și ANC au luat peste 1 000 de decizii de asigurare a respectării normelor, dintre care 85 % au fost luate de ANC. Propunerea legislativă se bazează pe experiența legată de asigurarea respectării normelor acumulată de ANC și pe documentarea suplimentară pe această temă din 2004.

1.5.4. *Compatibilitatea și posibila sinergie cu alte instrumente corespunzătoare*

Propunerea legislativă este compatibilă cu Regulamentul (CE) nr. 1/2003 și va crea sinergii importante, întrucât va permite ANC să își valorifice pe deplin potențialul în sistemul descentralizat de asigurare a respectării normelor UE în materie de concurență, prevăzut în regulamentul menționat.

1.6. **Durata și impactul financiar**

Propunere/inițiativă pe **durată nedeterminată**

1.7. **Modul (modurile) de gestiune preconizat(e)²**

Gestiune directă asigurată de către Comisie și serviciile sale.

2. **MĂSURI DE GESTIONARE**

2.1. **Dispoziții în materie de monitorizare și de raportare**

Creditele sunt destinate asigurării întreținerii, dezvoltării, găzduirii, funcționării și asistenței sistemului central de informații (sistemul aferent Rețelei europene în domeniul concurenței) în conformitate cu standardele de confidențialitate și securitate a datelor. Acestea vor garanta o cooperare strânsă între ANC și Comisie în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței, prin diferite mijloace. Se vor aplica normele de raportare din cadrul direcției generale.

2.2. **Sistemul de gestiune și de control**

2.2.1. *Riscul (riscurile) identificat(e)*

În ceea ce privește tehnologia informației: riscul ca sistemele informatice să nu sprijine în mod eficace funcționarea Rețelei europene în domeniul concurenței.

2.2.2. *Informații privind sistemul de control intern instituit*

Tehnologia informației: procese eficace de guvernare IT, care să implice în mod activ utilizatorii de sisteme.

² Explicațiile privind modurile de gestiune, precum și trimiterile la Regulamentul financiar sunt disponibile pe site-ul web al Direcției generale Buget a Comisiei Europene: http://ec.europa.eu/budget/index_en.cfm.

Cheltuieli: procedurile de control intern sunt menite să asigure gestionarea adecvată a riscurilor legate de legalitatea și regularitatea tranzacțiilor aferente, precum și natura plăților. În plus, sistemul de control este format din diferite elemente de bază, cum ar fi raportarea către conducerea superioară, verificarea *ex ante* de către echipa financiară centrală și Comitetul intern consultativ privind achizițiile publice și contractele, controale și audituri *ex post* din partea serviciului de audit intern și a Curții de Conturi Europene.

2.2.3. *Estimarea costurilor și a beneficiilor controalelor și evaluarea nivelului prevăzut de risc de eroare*

Cheltuieli: costurile controalelor sunt estimate la mai puțin de 3 % din cheltuielile totale. Printre beneficiile nefinanciare ale controalelor se numără: un mai bun raport calitate-preț, efectul de descurajare, câștiguri de eficiență, îmbunătățiri ale sistemului și respectarea dispozițiilor de reglementare.

Riscurile sunt atenuate prin intermediul mecanismelor de control instituite, iar nivelul riscului de eroare este estimat la mai puțin de 2 %.

2.3. **Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor**

Riscurile de fraudă sunt reduse prin intermediul unor controale specifice. Acele activități și operațiuni care prezintă un risc mai ridicat de fraudă fac obiectul unei monitorizări și unui control mai aprofundat. Sistemul de control menționat anterior și natura cheltuielilor, efectuate în cadrul gestiunii directe, permit evaluarea probabilității de fraudare ca fiind redusă.

Toate tranzacțiile fac obiectul controalelor *ex ante* de nivel primar în conformitate cu circuitele financiare. Controalele sunt atât operaționale, cât și financiare, direcțiile operaționale efectuează inițierea și verificarea operațională, iar inițierea și verificarea financiară este realizată de celula financiară a unității R2 din DG COMP.

Riscul de fraudă este evaluat în fiecare an în contextul exercițiului de gestionare a riscurilor.

3. **IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI**

3.1. **Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)**

Linii bugetare existente

În 2016, sistemele de informații care sprijină operațiunile Rețelei europene în domeniul concurenței au fost finanțate de programul ISA² în cadrul acțiunii ABCDE. Celelalte costuri suportate în legătură cu modul de funcționare a Rețelei europene în domeniul concurenței sunt finanțate din cheltuielile administrative. Același lucru va fi valabil și în perioada 2017-2020. Modalitățile impactului bugetar al propunerii după 2020 vor depinde de propunerile Comisiei privind următorul CFM și de rezultatul final al negocierilor privind CFM de după 2020.

În ordinea rubricilor din cadrul financiar multianual și a liniilor bugetare.

Rubrica din cadrul financiar multianual	Linia bugetară		Tip de cheltuieli		Contribuție	
		Dif./ Nedif. 3	Țări AELS ⁴	Țări candidate ⁵	Țări terțe	în sensul articolului 21 alineatul (2) litera (b) din

³ Dif. = credite diferențiate / Nedif. = credite nediferențiate

⁴ AELS: Asociația Europeană a Liberului Schimb.

	Rubrica 1a					Regulamentul financiar
	26.030100	Dif.	DA	DA	NU	NU

Rubrica din cadrul financiar multianual	Linia bugetară		Tip de cheltuieli		Contribuție	
	Rubrica 5	Dif./ Nedif.	Țări AELS	Țări candidate	Țări terțe	în sensul articolului 21 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul financiar
	03.010211	NEDIF.	NU	NU	NU	NU

3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor

3.2.1. Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor

Rubrica din cadrul financiar multianual	Numărul 1a	„Competitivitate pentru creștere și locuri de muncă”
---	------------	--

milioane EUR (cu trei zecimale)

DG: COMP			Anul2 018	Anul2 019	Anul 2020	Anii următori (plăți)	TOTAL
• Credite operaționale							
Linia bugetară 26.030100 ⁶	Angajamente	(1)	1,000	1,000	1,000		3,000
	Plăți	(2)	0,700	0,900	1,000	0,400	3,000
Credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul anumitor programe ⁷							
TOTAL credite pentru DG COMP	Angajamente	=1+1a+3	1,000	1,000	1,000		3,000
	Plăți	=2+2a+3	0,700	0,900	1,000	0,400	2,600
• TOTAL credite operaționale	Angajamente	(4)	1,000	1,000	1,000		3,000
	Plăți	(5)	0,700	0,900	1,000		3,000
• TOTAL credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul anumitor programe			(6)	0	0	0	0
TOTAL credite în cadrul RUBRICII 1a din cadrul financiar multianual	Angajamente	=4+ 6	1,000	1,000	1,000		3,000
	Plăți	=5+ 6	0,700	0,900	1,000	0,400	3,000

⁵ Țările candidate și, după caz, țările potențial candidate din Balcanii de Vest.

⁶ Aceste sume sunt orientative, sub rezerva procedurii bugetare anuale și a priorităților stabilite în cadrul programului anual de lucru ISA².

⁷ Asistență tehnică și/sau administrativă și cheltuieli de sprijin pentru punerea în aplicare a programelor și/sau a acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare indirectă și cercetare directă.

Rubrica din cadrul financiar multianual	5	„Cheltuieli administrative”
--	----------	-----------------------------

milioane EUR (cu trei zecimale)

		Anul N	Anul N+1	Anul N+2	Anii următori (plăți)	TOTAL
DG: COMP						
• Resursele umane		0,759	0,759	0,759		2,277
• Alte cheltuieli administrative		0,500	0,550	0,550		1,600
TOTAL DG COMP	Credite	1,259	1,309	1,309		3,877
TOTAL credite în cadrul RUBRICII 5 din cadrul financiar multianual	(Total angajamente = Total plăți)	1,259	1,309	1,309		3,877

milioane EUR (cu trei zecimale)

		Anul N ⁸	Anul N+1	Anul N+2	Anii următori (plăți)	GENERAL*
TOTAL credite în cadrul RUBRICILOR 1-5 din cadrul financiar multianual	Angajamente	2,259	2,309	2,309		6,877
	Plăți	1,959	2,209	2,309	0,400	6,877

⁸ Anul N este anul în care începe punerea în aplicare a propunerii/inițiativei.

3.2.2. Impactul estimat asupra creditelor operaționale

Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite operaționale, conform explicațiilor de mai jos:

Nu este posibil ca DG Concurență să furnizeze o listă exhaustivă a rezultatelor care vor fi obținute prin intervenții financiare, a costului mediu și a cifrelor solicitate în prezenta secțiune, întrucât aceasta este o inițiativă nouă și nu există date statistice anterioare din care să se desprindă învățăminte.

Pentru a promova o cooperare strânsă în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței și a realiza în mod optim obiectivele, se prevăd, printre altele, următoarele cheltuieli:

- costuri legate de întreținerea, dezvoltarea, găzduirea, funcționarea și asistența necesare sistemului central de informații (sistemul aferent Rețelei europene în domeniul concurenței) în conformitate cu standardele de confidențialitate și securitate a datelor. Rețeaua europeană în domeniul concurenței se bazează pe interoperabilitate pentru a funcționa eficient și eficace.
- alte costuri suportate în legătură cu modul de funcționare a Rețelei europene în domeniul concurenței, cum ar fi cele legate de:
 - organizarea de reuniuni;
 - oferirea de cursuri de formare pentru autoritățile naționale de concurență;
 - materiale imprimate traduse în toate limbile;
 - emiterea de practici recomandate/orientări traduse în toate limbile;
 - anchete de monitorizare/analize/evaluări.

3.2.3. Impactul estimat asupra creditelor cu caracter administrativ

3.2.3.1. Sinteză

Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite suplimentare cu caracter administrativ.

Necesarul de resurse umane va fi asigurat din efectivele de personal ale DG-ului în cauză alocate deja pentru gestionarea acțiunii și/sau realocate intern în cadrul DG-ului, completate, după caz, prin resurse suplimentare ce ar putea fi alocate DG-ului care gestionează acțiunea în cadrul procedurii de alocare anuală și în lumina constrângerilor bugetare. Același lucru este valabil și pentru creditele necesare pentru a acoperi alte cheltuieli administrative.

3.2.3.2. Necesarul de resurse umane estimat

Propunerea/inițiativa implică utilizarea de resurse umane, conform explicațiilor de mai jos:

Estimări în echivalent normă întreagă

	Anul N	Anul N+1	Anul N+2	Anul N+3	Durată nelimitată (a se vedea punctul 1.6) (a se vedea punctul 1.6)
• Posturi din schema de personal (funcționari și agenți temporari)					
XX 01 01 01 (la sediu și în birourile de reprezentare ale Comisiei)	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5

XX 01 01 02 (în delegații)					
XX 01 05 01 (cercetare indirectă)					
10 01 05 01 (cercetare directă)					
• Personal extern (în echivalent normă întreagă: ENI)⁹					
XX 01 02 01 (AC, END, INT din „pachetul global”)					
XX 01 02 02 (AC, AL, END, INT și JED în delegații)					
XX 01 04 yy¹⁰	- la sediu				
	- în delegații				
XX 01 05 02 (AC, END, INT - cercetare indirectă)					
10 01 05 02 (AC, END, INT - cercetare directă)					
Alte linii bugetare (a se preciza)					
TOTAL		5,5	5,5	5,5	5,5

XX este domeniul de politică sau titlul din buget în cauză.

Necesarul de resurse umane va fi asigurat din efectivele de personal ale DG-ului în cauză alocate deja pentru gestionarea acțiunii și/sau realocate intern în cadrul DG-ului, completate, după caz, prin resurse suplimentare ce ar putea fi alocate DG-ului care gestionează acțiunea în cadrul procedurii de alocare anuală și în lumina constrângerilor bugetare.

Descrierea sarcinilor care trebuie efectuate:

Funcționari și personal temporar	AD - Monitorizare, coordonarea Rețelei europene în domeniul concurenței AST - gestionarea de proiecte informatice care sprijină funcționarea REC, coordonarea reuniunilor Rețelei europene în domeniul concurenței
Personal extern	N/A

3.2.4. *Compatibilitatea cu actualul cadru financiar multianual*

Propunerea/inițiativa este compatibilă cu cadrul financiar multianual actual și cu programarea financiară a programului ISA², nefiind necesare resurse suplimentare.

3.2.5. *Contribuția terților*

Propunerea/inițiativa nu prevede cofinanțare din partea terților.

3.3. **Impactul estimat asupra veniturilor**

Propunerea/inițiativa nu are impact financiar asupra veniturilor.

⁹ AC = agent contractual; AL = agent local; END = expert național detașat. INT = personal pus la dispoziție de agenții de muncă temporară; JED = expert tânăr în delegații.

¹⁰ Subplafonul pentru personal extern acoperit din creditele operaționale (fostele linii „BA”).